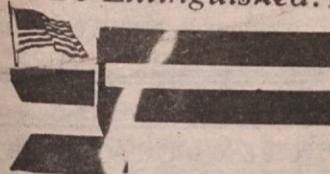

*Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!*

Serving in Ohio and nationwide over 150,000 American Slovenians

Vol. 94 — No. 17 (USPS 024100)

AMERICAN HOME

AMERIŠKA DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

AMERIŠKA DOMOVINA, APRIL 23, 1992

ISSN Number: 0164-680X

50¢

Mark Oblak wins Slovenian award

On Sunday, April 12, the Kent State University celebrated its Honors Day Program, at which the 19th annual Slovenian Studies Award was presented by the university president, Dr. Carol Cartwright, to Mark Oblak.

Mark, a junior student of marketing and a member of KSKJ was recognized for his excellent mastery of the Slovenian language. He is the son of Mr. and Mrs. Anton Oblak, both of whom have long been active in the Slovenian community. His father Anton is secretary of the Slovenian American Council and treasurer of the Baraga Home, as well as of St. Vitus Holy Name Society. His mother Vida has long been active in St. Vitus Parish with the Lira Singing Society, St. Vitus Mothers' Club and the Altar Society. She is the daughter of Amalia and the late Martin Kosnik, once organist at St. Vitus Church. Grandmother Amalia and aunt Martina, now Mrs. Marko Jakomin, have also contributed very much to the preservation of Slovenian culture in numerous ways and particularly as Cleveland's outstanding singers, while aunt Magda lives in Columbus with her husband Dr. Ivan Boh, a noted professor of philosophy at Ohio State University.

Dr. Edward Gobetz, KSU professor of sociology and social psychology, who has been teaching and coordinating Slovenian Studies at Kent as a voluntary overload and without pay since the late 1960s, said, "We are all very proud of students such as Mark who have done their best to preserve their Slovenian language and heritage. His commendable knowledge of Slovenian is a tribute to his perseverance and to his heritage-conscious parents, as well as to Father Boznar and all his Slovenian language teachers at St. Vitus."

KSU is the only university in America where Slovenian Studies have been offered for credit without interruption since the late 1960s, as well as the only institution of higher learning where a Slovenian Studies Award has regularly been presented to an outstanding student of Slovenian language and heritage since 1974.

Former award winners were: Richard Hlabe, now widely known as Dick Russ, his mother's name, Cleveland TV Channel 8 anchorman, 1972; Joseph Valencic (now one of the Slovenian community leaders in Cleveland, 1975); James Scherbak (a talented poet, 1976); Catherine Hillinger (an architect, 1977); Mark Sfiligoj (now a noted American editor, 1978); Anthony Zupancic (a

college professor, 1979); Harry Jaken (a retired industrialist, 1980); Jaka Rudolph (1981); Mary Somrak (1982); Violeta Musolin (1983); Sylvia Habjanic (1984), Stephanie Tomazic (1985); Irene Lesica (now a medical doctor, 1986); Edward Srok (1987); Emily Gobetz (now a school psychologist, 1988); Tony Majc (now an architect, 1989); Joseph Kosir (1990), and

Frances Cersek (a retired school teacher and Peace Corps volunteer, 1991).

Our heartfelt congratulations to Mark, the 1992 Slovenian Studies Award winner, to his parents and relatives, and to Father Joseph Boznar and all his Slovenian language teachers, as well as to all past recipients of the Slovenian Studies Award and their parents, relatives and teachers.

On April 7 Tony and Tina Stepec of 1958 Brushview Drive in Richmond Heights, Ohio proudly display the flag of new Republic of Slovenia which had just been recognized that day by the United States of America. "It's a proud day for all of us Slovenian-Americans," Tony said.

Zarja concert, dance

On Saturday, April 25, Singing Society Zarja will present its 76th Spring Frolic at the Slovenian Society Home on Recher Avenue in Euclid. We extend our most sincere invitation to our friends to join us on this day.

On the agenda for this celebration will be a sit-down dinner, serving from 5 - 6:30 (doors open at 4:45), Frolic Program at 7 p.m., followed by dancing to Johnny Vadnal's orchestra, and cabaret selections during the

evening.

Donation for the entire day's entertainment is \$15.00; dance only \$5; children under 12, \$5.

Thank you for your past support and future. Tickets may be obtained from Zarja members. For reservations call Barbara Elersich at 382-2258, Vicki Kozel at 531-5542, or Sophie Elersich at 531-8402. Prepayment is requested, thus assuring you of certain seating.

Spring brunch at SNH

It's Spring again, and birds on the wing again. Yes it is also the season when "Friends of the Slovenian National Home Inc. invite you to their annual Spring Brunch to be held on Sunday, May 3.

Continuous serving will be from 12 noon to 2 p.m. the Mihelich Family Singers will entertain along with the Don Slogar Ensemble.

The sole purpose of the "Friends" which was organized in 1987, is to maintain and preserve the finest Slovenian Auditorium in America.

We have made great strides in that direction, such as installation of a dishwasher, overhead lighting and ceiling in the annex, refurbish, repair, redecorate the lower hall and our latest project the

auditorium renovation. All this has been made possible as a result of membership dues and donations.

We welcome you to join the Friends of the Slovenian National Home Inc. Annual dues are \$15.00 for single membership, \$25.00 for family or group membership. We also accept memorial donations. All dues and donations are tax deductible. If interested, please call Stanley Frank at 391-9761 and an application will be mailed to you. Our membership to date totals 600. We also have 18 Lifetime members.

Reservations can be made by calling John Perencevic at 361-5115 or Stanley Frank at 391-9761.

—Sylvia Plymesser

An Editorial:

One's the Word

by James V. Debevec
Publisher, American Home newspaper

The mission of American-Slovenians of different backgrounds uniting for one common goal should not end.

The United Americans for Slovenia (UAS) was organized a few days after Slovenia was invaded. Its one stated purpose was to urge the President of the United States to recognize Slovenia. That goal has been accomplished.

A tremendous amount of good-will was established through that ad hoc committee. Representatives from any organization that wished to join became a part of the UAS. What happened was Slovenians found they could work together. Previous taboos were put aside and people discovered they had more in common than they previously thought. They discovered it was pleasant — and good to work together.

This demonstration of harmony should not be allowed to disintegrate.

Another goal can be created where representatives from all organizations can continue to operate for the good of each unit.

Here is how it could work: Each member organization picks out ONE date on which they have their main function. Then the other organizations agree to advertise, promote, support and attend that ONE event. No other member group will hold a function on that ONE date.

For example, KSKJ picks the last Sunday in June for their Annual Picnic. AMLA picks their Family Day in August and SNPJ picks their Labor Day picnic. No fraternal will plan any of their own activity in conflict with the other's date. Not only that, but they will advertise it in their lodge paper and attend the event to show their support. The same could be done with concerts, picnics, etc. But each group gets to pick only ONE date.

It's one of those rare things — a Win - Win situation. The fighting and bickering and conflict of dates would be eliminated, and the attendance at the events would be overwhelming.

It could only work if a truly non-egotistical, non-self-promoting, neutral individual were in charge. Or the younger open-minded trio of Joe's sat down to iron it out. They would be Joe Petric of AMLA, Joe Valencic SNPJ, and Joe Hocevar of KSKJ.

In any event, the American Home newspaper is willing to offer its services to work with such a group — and encourages ALL radio personalities and other newspapers and interested organizations to participate.

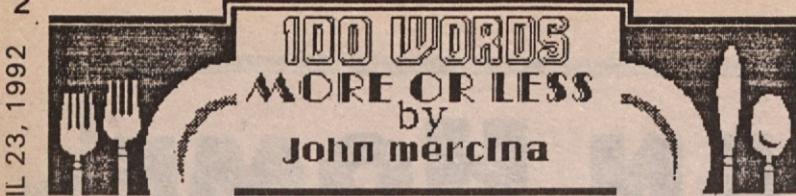
This should only be a U.S. group and NOT a promotional activity for those coming from Slovenia to perform or talk in the U.S.A. There are plenty of other organizations who are presently engaged in those activities. This would mainly be a cohesive and unifying body of people doing good for each member organization in the United States.

A clever name could be: Organization of Neutral and Effective Slovenians — ONES (for picking ONE date).

Let's do it!

Many different Slovenian choral groups sang together for the first time on Friday, April 10 at the UAS sponsored gathering in celebration of the United States recognition of Slovenia.

THE AMISH !

THEIR IS A DIFFERENT WORLD. THE AMISH LIVE A LIFE THAT HAS NOT CHANGED IN HUNDREDS OF YEARS. A VISIT TO THE HOME OF AN AMISH FAMILY REMINDED ME OF A TYPICAL FARMHOUSE IN THE POST WAR SLOVENIAN VILLAGE. NO TELEPHONE OR ELECTRICITY, NO AUTOMOBILE, HEATING WITH FIREWOOD, PLENTY OF CHILDREN TO HELP WITH WORK. "WE ARE STRANGE PEOPLE!" ABE COMMENTED AS HE WORKED ON A CEDAR CHEST, THIS BEING HIS WINTER SEASON BUSINESS. THIS WEEK HE WILL BEGIN TO PLOW THE FIELDS. HE FINDS TIME TO VISIT RELATIVES AND LIVE HIS RELIGION. SOME DAYS I ENVY HIS WAY OF LIFE.

Batchelder salutes brave Slovenians

Ohio State Representative William G. Batchelder (4th House District Medina County) wrote the following letter addressed to the Slovenians throughout the world:

Brave Slovenians:

Congratulations on the recognition, however belated, of your national freedom and liberty. You are indeed a brave people whose commitment to your nation's liberty has been an inspiration to all people of goodwill everywhere for many years. Your courage and constancy in the face of communist barbarism have written a chapter in the book of liberty which will live forever.

Ironically, the United States of America has been a beneficiary of the oppression your nation has suffered as Slovenians in the hundreds of thousands came to this country, bringing their love of hard work, thrift and high values on faith and family. Their participation in the American dream has given all of us who know nothing first hand of Slovenia a love for that small country because of its children who became Americans.

It is beautiful to have this recognition at Eastertime for as our Lord rose from the dead, so does your homeland rise from decades of tyranny and oppression. God bless you all.

Cleveland City Hall flies the Slovenian flag beneath the U.S. flag for one week following U.S. recognition of Slovenia. Mayor Michael White was in total support of Slovenian democracy.

Better for us.

Democratic Primary
June 2, 1992

WELLER
FOR JUDGE

Weller: Committed to the Community

After 19 years of court cases involving thousands of defendants, witnesses and plaintiffs, ask for your support for Common Pleas Judge.

Paid for by Bob Weller For Judge Committee Susan J. Becker, Treasurer 19420 Euclid Ave., Suite 100, Cleveland, OH 44113

Baker weighing break with Belgrade

April 21 — Secretary of State James A. Baker 3d is considering a break in American relations with the Serbian-dominated Government of Yugoslavia and the closing of the United States Embassy in Belgrade, Administration officials said today.

The Secretary of State was impressed seven days ago by the visit of Haris Silajdzic in Washington, the Foreign Minister of Bosnia and Herzegovina, who told him that Serbian militiamen and units of the Serbian-led Yugoslav Army had invaded his republic and massacred civilians.

"He is very angry," one official said of Mr. Baker, "and he has become very active and aggressive on the issue."

Yugo car sales end here

The Yugo, which attracted motorists in the 1980s with its low sticker price but drove them away with its quality problems, has been withdrawn from the United States market, leaving dealers and owners in the lurch.

Yugo American Inc. told dealers in a letter last week that the compact car was a victim of civil strife in its European homeland.

Euclid Sister City

On April 6 Euclid City Council Members formalized a Sister City relationship between the cities of Euclid and Domzale, Slovenia by passing an official Resolution.

The Committee for the "Euclid-Domzale Sister City Program" is sponsoring a weekend event in cooperation with the City of Euclid and the Euclid Square Mall, in order to celebrate not only Euclid's newly-established Sister City relationship with Domzale, but also the recent U.S. recognition of Slovenia.

The event will be held May 23 and 24. Featured will be music, artifacts, costumes and foods from Slovenia. Booth space will be granted free of charge to any Slovenian organization that wishes to be part of this event.

For further information contact Tatiana Majer at 289-8359.

Johnson meets with Slovenian leaders

Deputy Assistant Secretary of State Ralph R. Johnson met on Sunday with leaders of the former Yugoslav republic of Slovenia to discuss

establishing full diplomatic ties between Washington and the Slovenian Government in Ljubljana. He is to meet with Croatian and Serbian leaders in Zagreb and Belgrade later in the week.

—New York Times

"THE WAY TO GO"

22078 LAKESHORE BOULEVARD
EUCLID, OHIO 44123

Hawaiian Vacations
Available
For All Budgets

AIRLINE * CRUISES * RAIL * HOTELS Special Itineraries

261-1050

PLAY TODAY. WIN TONIGHT!

Anytime today would be a good time to visit one of the Ohio Lottery's Sales Agent locations and get in the games for tonight's drawings.

An Equal Opportunity Employer

Grdina — Faulhaber Funeral Homes

17010 Lake Shore Blvd. 4703 Superior Ave.
531-6300

Funeral Facilities Available
Throughout Lake County
944-3300

A TRUSTED TRADITION FOR 85 YEARS

100% FREE Freedom CHECKING

- No ATM Fees
- No Monthly Fees
- Initial Supply of Checks FREE
- Unlimited Check Writing
- No Minimum Balance Required

- Cleveland 920 E. 185th St. 486-4100
- Cleveland Hts. 1865 Coventry Rd. 371-2000
- Euclid 1515 E. 260th St. 731-8865
- Pepper Pike 3637 Lander Rd. 831-8800
- Richmond Hts. 27100 Chardon Rd. 944-5500
- Shaker Hts. 20200 Van Aken Blvd. 752-4141
- South Euclid 14483 Cedar Rd. 291-2800
- Willoughby Hills 2765 SOM Center Rd. 944-3400

**METROPOLITAN
SAVINGS BANK**

Your Friendly Neighborhood Bank

Metropolitan Savings Bank of Cleveland • Member FDIC

Joe Privšek - musical genius from Slovenia

by Duke Marsic

Joe Privšek was born in 1937 in Ljubljana, Slovenia. He started to take piano lessons at the age of five and over the next few years he also studied music theory as well at the elementary school he attended.

When he was 13 he played his first engagement as a musical playing piano and accordion at school dances. His first musical arrangement he wrote at the age of fifteen.

Joe continued playing and writing music for the school dance band until 1954, when he received an offer to play piano with the Radio-TV Studio band orchestra in Ljubljana. He recalls, "I was amazed with the sound of the Big Band and the whole idea of performing with such an orchestra; it was truly fascinating."

Becoming a member of the best Big Band in then Yugoslavia, he started to write arrangements for the orchestra and after a time some of the important people in the music business took a note of Privšek's great talent. He received an offer in 1957 to take a position at the Belgrade Radio Station as a conductor, composer and arranger — but, he stayed in Slovenia.

At that time he was studying vibraphone and was leading his own jazz-combo for a while, but his main love was to write for the Big Band. Also at that time he became more and more involved with American jazz. In 1957 he wrote a song that was entered in the Opatija Song Festival, where he was awarded First Prize (Critics Award).

Over the years he received over forty awards from various song festivals. After a nationwide contest Joe Privšek was selected to represent Yugoslavia as a composer and conductor at two European Song Festivals, 1961 in Cannes (France) and in 1962 in Luxemburg.

In 1961 he wrote the complete material for an evening's concert of the Radio-Ljubljana Big Band, which he also conducted, receiving excellent review and was offered the job as a part-time Conductor of the Orchestra in Ljubljana.

In 1963 he took part with his jazz-combo in a contest organized by the "Down Beat" jazz magazine from Chicago, for the most talented jazz musician in Europe. At this point Joe walked away with one of three possible awards and won a scholarship to the world famous "Berkely School of Music" in Boston, Mass.

After his return in 1965 back to his home in Ljubljana, he took over the leadership of the Radio-Television Studio Orchestra and became musical director of that institution.

He wrote 26 full film music scores, over 50 shorter documentary films and was awarded in 1971 "Golden Arena" award (Yugoslav Oscar) for his film compositions. He also wrote many scores for Radio and TV dramas and series.

In connection with German Hansa Records, Jože Privšek conducted and arranged a series of LPs with Big Band of Radio Slovenia, all that for a well known German record producer Rudi Schroeder.

Contents of these albums are Evergreens and Standards from the '20s and '30s and '40s, all in a nostalgic Big Band Sound from yesteryear.

But Joe Privšek is also known in England where he recorded a series of LPs for "Apollo Sound Records," and it was quite remarkable answer of Privšek, when Mr. Frank Richard, a producer of the company, asked him how he found the appropriate treatment for each selection on the record. Joe replied, "It comes to me naturally. Although I have made several thousand arrangements in my work for radio and TV, each one is a new challenge for me and I get the same excitement from it as if it were my first."

Jože Privšek is one of the busiest composers and ar-

rangers in Europe. He wrote for German Schroeder Recording Company 100 original compositions in four years. For three years he was composing his original music for 45 minutes long radio play every second week, scored music for eight puppet shows. From annual "Slovenian Pop-Song Competitions" he received 25 awards.

Some special selections of this outstanding Big Band, which is capable of playing most modern jazz arrangements and without any problem happy polkas and waltzes, will be heard on WCPN-FM, 90.3 during Tony Petkovsek's Slovenian hour this Sunday, April 26, during the "Strictly Slovenian" portion hosted by Duke Marsic.

Events...

Saturday, April 25

Zarja Spring Frolic at Slovenian Society Home, Recher Ave., Euclid. Dinner 5 to 6:30, program at 7, dancing follows with John Vadnal orchestra. Tickets from Zarja members or call 382-2258.

Saturday, April 25

Slovenian Day, New York, featuring round table discussion in morning, boat tour in afternoon, and dance to Tony Klepec Orchestra and Zvon concert in the evening. All proceeds for The Clinical Center in Ljubljana. For further information call (718) 2711, (212) 688-7222 or (718) 386-5317.

Sunday, May 3

Slovenian May Devotion in St. Joseph Church, Fontana, California, 1:30 p.m.

Sunday, May 3

Annual Spring Brunch sponsored by Friends of the Slovenian Home, St. Clair

Sunday, May 10

SNPJ Ladies Auxiliary Mother's Day dinner with chicken dumpling soup, chicken, roast beef, breaded pork chops or sausage, salad, dessert. For tickets call 481-6247.

May 10

West Park Slovenian Home, dance from 4 to 8 p.m. Jack Bell Orchestra.

Friday, May 15

Annual Meeting of the Slovene Home for the Aged at Slovenian Workmen's Home, 15335 Waterloo Rd. — 7 p.m.

Sunday, May 17

St. Clair Pensioners Annual Chicken & Pork Dinner at St. Clair Slovenian National Home, 6417 St. Clair Ave. Serving from 1:30 to 3 p.m. Social to 5 p.m. For tickets call 391-9761.

Thursday, May 21

Ohio Federation of KSKJ Lodges meet at 7:30 p.m. at Our Lady of Lourdes Shrine on Chardon Road, Euclid, for devotions to Our Lady of Brezje.

Saturday, May 23

Korotan Concert, 7 p.m.

Sunday, June 28

Ohio Federation of KSKJ Lodges annual Ohio Family Picnic at Slovenska Pristava in Harpersfield, Ohio.

Sunday, June 28

Goulash and Polenta Dinner sponsored by Northern District AMLA Lodges at AMLA Recreation Center. Serving 1 to 3, dancing to Joey Tomsick. For tickets call 531-1900.

McDonald & Company builds relationships that work.^{TM}

For investment advice on CD Alternatives call,

Stephen Koren
765-8357

Sharon Krue
765-8356

MCDONALD & COMPANY
SECURITIES, INC.

30050 Chagrin Blvd. Suite 150 • Pepper Pike, Ohio 44124
Member NYSE

Member SIPC

The New Slovenian Flag

Volume Discounts • Dealer Inquiries Invited

Three colors expertly printed on Top Quality White Shirts.
Sweatshirts - 50/50 cotton blend.
T-Shirts - long & short sleeve 100% heavyweight cotton.

Medium (38-40) Large (42-44) X-Large (46-48) XX-Large (50-52)

SWEATSHIRTS M-L-XL \$22.50 XXL \$24.50
SHORT SLEEVE Ts M-L-XL \$11.50 XXL \$12.75
LONG SLEEVE Ts M-L-XL \$13.50 XXL \$14.75
(PRICES INCLUDE UPS SHIPPING & HANDLING)

SEND CHECK BY MAIL . . . OR CALL TOLL FREE
AND CHARGE TO YOUR VISA OR MASTER CARD

1-800-787-8337

Tom or Jim Cesnik
SIGNET SCREEN PRINTING
PO Box 1756

Winchester, VA 22601

(A portion of proceeds to help a FREE SLOVENIA rebuild)

Vladimir M. Rus Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000

(FX)

BRICKMAN & SONS FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave.

481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

CECILIA KOROSEC

Cecilia Korosec, (nee Zeleznikar), 76, a resident of Euclid for 21 years, died Tuesday, April 21 at Meridia Euclid Hospital.

Cecilia was born in Colorado but returned to Slovenia in 1919. She came to Cleveland in 1956.

Cecilia was a member of Slovenska Pristava and the Pristava Pensions.

She was the wife of John Korosec and the mother of Cecilia (Mrs. Matt) Tekavec; grandmother of Danny, Sandy and Debbie; sister of Mary Spannuth (Fl); and in Slovenia Anna Susnik, Peter and Frank (dec.).

Friends may call at Zele Funeral Home, 452 E. 152 St., Thursday 7 - 9 p.m. and 2-4 and 7-9 p.m. Friday where services will be Saturday at 8:45 and at St. Mary Church (Holmes Ave.) at 9:30 a.m. Interment All Souls Cemetery.

ANGELA RAYER

Angela Rayer (nee Zuzek), 94, of Naumann Ave., Euclid, died at her home on Tuesday, April 21.

Angela was born in Velike Lasce, Slovenia.

She was the widow of Frank who died in 1958, the mother of Alice F. Madansky; sister of Frances Franc (dec.); and aunt of Frances Plut.

Angela was retired from Zagar Tool where she was a machine operator.

Friends may call at Zele Funeral Home, 452 E. 152 St., Thursday from 10 a.m. until time of service at 1 p.m. Burial will be in Highland Park Cemetery.

MARY GROZDE

Mary Grozde (nee Zabkar), 69, died in Mt. Sinai Hospital on Tuesday, April 14th. Mary was born in Cleveland and was a longtime resident of Addison Road.

Mary was the widow of Frank, the mother of Janet Paradise; grandmother of four; sister of William G. Zabkar (dec.) and Anne Ljubi (Bliss Ave.).

Friends called at Zele Funeral Home, 452 E. 152nd St. where services were held last Thursday at 9:15 a.m. and in St. Paul Church (Chardon Rd.) at 9:45 a.m. for the "Liturgy of The Word." Interment All Souls Cemetery.

EDWARD C. WATTS

Funeral services for Edward C. Watts, 81, of Willoughby

Hills for 32 years, formerly of Euclid, were held at 9 a.m. Friday, April 17 at St. Felicitas Church. Fr. Richard J. Bober officiated.

Mr. Watts worked at the Fisher Body Coit Road Plant as a supervisor for 42 yrs before retiring in 1971. He is survived by his wife Mary (nee Hribar); daughter Marian Farone (husband Robert M.); grandsons Robert E. (wife Brenda), and Richard C. (wife Mary); great-grandchildren Elisabeth Marie and Emily Anne; brothers Herbert and David and the following deceased: Russel, Homer, Delbert, and sister Gladys Kranz.

Arrangements were conducted by The Dan Cosic Funeral Home, 28890 Chardon Rd., Willoughby Hills.

Donation

With Slovenian Love and Pride for a great Slovenian newspaper enclosed is a donation for \$20.00.

Eleanor H. Molley
Willoughby Hills, O.

Update

Enclosed find \$25.00 for subscription renewal for the Ameriška Domovina which keeps me up-to-date on all the news back in Cleveland.

Happy in Lebanon, Oregon.
Amelia Habjan

In Memory

Enclosed is a check in the amount of \$25.00 for the Ameriška Domovina in memory of **Audrey M. Bloom** from Mr. and Mrs. David and Ann Bloom of South Euclid,

History lives

Northwest World Vacations brings history to life for WWII veterans and history buffs alike with its selection of trips and cruises to the historical sites of World War II.

Packages and excursions can be customized to meet group requirements and include such destinations as Australia, Papua New Guinea, the islands of the Solomon and Coral Seas — the Southwest Pacific. A variety of options and add-ons are available for each tour.

For example, the Hawaii stopover offers an optional Arizona Memorial and Honolulu City Tour or a visit to the Polynesian Cultural Center and more.

The 15-day Coral Sea Cruise includes accommodations aboard the luxury liner

Belorusaiya, and lectures by Roy Scrivener, a WWII veteran who served aboard HMAS Hobart. In addition, 2,500 WorldParks bonus miles are awarded with the purchase of an air and land package. Optional tours are offered in each port of call.

The Allied Forces WWII 50th Anniversary Remembrance Day in Sydney commences with a 3:15 a.m. reveille for a full day of onsite memorial events. Or, visit other cities which played a role in Allied efforts. Sightseeing tours, souvenir shopping, welcome kits, full breakfasts, a choice of accommodations, and roundtrip transfers smooth the way back in time.

There are other tours to England and the various war museums where they are anxious to welcome back the "Yanks."

Drag out those dusty albums. Where were you in WWII? If you'd like to refresh your memories, call Donna Lucas at Euclid Travel, 261-1030 for more information.

St. Vitus Endowment Trust Fund news

The St. Vitus Endowment Trust has raised \$125,000 since last November. The total now is \$441,000, or 60% of the goal of \$750,000.

Two projects have already been completed thanks to the endowment trust. One was a new church furnace and the other was a major maintenance of the church organ. The total for both was \$30,000. Only the interest income from the trust was used on these two projects.

In 1993 the parish will be celebrating 100 years. The centennial program will begin with a Mass on Labor Day weekend this year with Bishop A. Edward Pevec as main celebrant.

An informational brochure, (of the Endowment Fund) in English and Slovenian, is available by contacting the parish rectory at (216) 361-1444.

Thanksgiving

Good health is a precious gift from God. Too often in life we take this health for granted. It is only when that gift is threatened do we recognize its value.

Over the past year, several of the Slovenian school families have experienced serious illness. All feel that their physical healing was a direct result of prayer.

It is for this reason that all of the Slovenian school families are invited to come together to offer a special Mass of thanksgiving for health on Sunday, April 26 at the 10:30 Mass in St. Vitus Church.

Bake Sale

St. Mary Altar Society is sponsoring a krofe and bake sale on Saturday, May 2 beginning at 9 a.m. in the school auditorium.

Mother's Day on the farm

As in the past, the SNPJ Ladies Auxiliary of the Farm are again making Mother's Day an easy day for you. Just plan to take your entire family out and enjoy the fine food the ladies have become known for: chicken dumpling soup, chicken, roast beef, breaded pork chops or sausage dinner, salad and of course dessert.

Please give Jennie Kapel a call at 481-6247 for ticket reservations early. The Cleveland Style Polka Hall of Fame in the Shore Cultural Center also has tickets for your convenience.

Thanking you for your past patronage and hope to see you "down on the farm" on May 10th.

Additional uses for pastry blender

A pastry blender can be a real time-saver in the kitchen. Use it to quickly and easily chop hard-cooked eggs for salad or garnish — or to crumble feta or blue cheese with no mess.

Cleveland Heritage Festival

The Cleveland Heritage Festival, to be held on Cleveland's Public Square June 19-20, is seeking interested individuals and organizations to participate in the festival and celebrate Cleveland's multicultural heritage.

For further information please call the Cleveland Heritage Foundation at 694-9695.

In Loving Memory

William H. Plymesser

Sixth Anniversary

April 28, 1986

We'll meet again someday, I know

Beyond the distant blue
But until then, my dearest one,

I'll always think of you... and So I live with thoughts of you...

And all you meant to me... and

Always I can feel you near... If just in memory

Sadly missed by
Wife, Sylvia
Mother, Alice
Brother, John

In Memoriam

John J. Prince (Sr.)

who passed away April 26, 1967

Sadly missed by:

Son: John

Daughter-in-law: Hiroko

Grandchildren: John Jr., Carol and Paul

VISIT US...

Blossoms & Bows, etc.

22056 Lake Shore Blvd.
Euclid, Ohio 44123

(216) 289-1819

Judy Tobolewski

Floral Designs For All Occasions
Weddings - A Specialty

FLOWERS FOR ALL OCCASIONS

WEST SIDE DENTAL PLATES MADE IN OUR OWN LABORATORY

FOR OVER 20 YEARS

BROKEN PLATES REPAIRED
LOOSE PLATES RELINED
MISSING TEETH REPLACED

MOST REPAIRS WHILE YOU WAIT

DR. J.C. SCHNEIDER D.D.S.

CORNER OF
W 65 & LORAIN

961-4833

6420 LORAIN AV

ON FIRST FLOOR
BEHIND BARBER
SHOP

Golub Funeral Home

4703 Superior Ave. - 17010 Lake Shore Blvd.
391-0357

"Service To Render A More Perfect Tribute"

May your Easter be Blessed and Joyous
GOD BLESS

CARST-NAGY
Memorials
15425 Waterloo Rd.
481-2237
"Serving the
Slovenian Community."

Memo from Madeline

by Madeline D. Debevec

TRAVEL NEWS

Received the following post card from Ray and Esther Rossman and girls:

Shalom! After four days of Roman ruins, museums, caves and visiting a Kibbutz, we are now in the Holy Land, the purpose of our tour. Nazareth and Cana near the Sea of Galilee. In Jerusalem, the Mount of Olives, Gethsemane, and the room of the Last Supper. In Bethlehem the Church of the Nativity. Tomorrow we do the way of the Cross and Church of the Resurrection.

ENGAGEMENTS

Announcement is made of the engagement of Deborah A. Link, daughter of Mr. and Mrs. James Kline of Concord Township and Mr. and Mrs. Dennis Link of Painesville Township, to Gregory F. Cimperman, son of Mr. and Mrs. Anthony Cimperman of Mentor.

The bride-to-be is a 1987 graduate of Riverside High School in Painesville Township and attended Kent State University. She is a residential worker for Deepwood Center in Mentor. Her fiance is a 1986 graduate of St. Joseph High School in Cleveland and a 1991 graduate of Cleveland State University. He is also a residential worker at Deepwood.

The wedding is Sept. 19 in St. Gabriel Catholic Church in Concord Township.

Mr. and Mrs. Charles Slapnik, 35628 W. Island Drive, Eastlake, announce the engagement of their daughter, Susan L., to Gary E. Carpenter, son of Donna Carpenter, 497 E. 305th St., Willowick, and Gary Carpenter of Columbus.

The bride-to-be is a 1988 graduate of North High School in Eastlake and attends Lakeland Community College in Kirtland. She is employed by Bailey Controls in Wickliffe. Her fiance is a 1986 graduate of Euclid High School. He is employed by Buckeye Window Cleaning in Willoughby Hills.

The wedding is June 13 at Willoughby United Methodist Church.

Rose Ann Jarc of Willoughby Hills announces the engagement of her daughter, Alicia D., to James F. Browske, son of Ralph and Dolores Browske of South Euclid.

The future bride graduated from Willoughby South High School, Lakeland Community College and John Carroll University. She is on the marketing staff of Harris Wholesale Co.

The future groom graduated from Charles F. Brush High School and John Carroll University. He is a controller for Levin & Associates. The wedding is September

19 at St. Noel Church in Willoughby Hills, O.

Mr. and Mrs. Thomas Katoch, 5241 Karen Isle, Willoughby, announce the engagement of their daughter, Julianne, to Anthony Robert Turk, son of Mr. and Mrs. Anthony Turk of Solon.

The bride-to-be is a 1987 graduate of South High School in Willoughby and a 1991 graduate of Bowling Green State University. She is a substitute teacher. Her fiance is a 1987 graduate of South High and a 1991 graduate of Bowling Green. He is director of occupational safety and health for the American Hospital Association in Chicago, Ill.

The wedding is in May in Immaculate Conception Catholic Church in Willoughby.

Mr. and Mrs. Vincent H. Rak, 1857 Empire Road, Wickliffe, announce the engagement of their daughter, Rebecca Ann, to Michael Lloyd Luffman, son of Mr. and Mrs. Lloyd Luffman of Durham, N.C.

The bride-to-be is a graduate of Notre Dame Academy in Chardon and the University of Toledo. She is employed by Organon Teknika in Durham. Her fiance is a graduate of Northern High School in Durham and is employed by Northern Telecom in Durham.

The wedding is May 2 at Holy Infant Catholic Church in Durham.

Mike Polutnik sent in his "QSO" card which is normally mailed to persons he speaks with over short wave radio. Mike's address is 6278 N. Murray Ridge Road, Lorain County, Elyria, OH 44035.

Wickliffe honors Frank Berzin

A man who has helped change modern day Wickliffe, Ohio was honored posthumously by the Wickliffe Area Chamber of Commerce recently as the group's Businessman of the Year for 1991.

Frank Berzin, the owner of F. Berzin Co., was a developer who died last fall.

Berzin was involved in many community developments including Drenik Drive, Frank Drive, Dorothy Drive, Palisades Parkway, Palisades Palace complex, Anderson Road Industrial Park, Normandy Party Center, Wickliffe Lanes and most recently, the Cedarhurst Colony subdivision.

Berzin also was part owner of Palisades Palace, Pine Ridge Country Club and the Normandy Party Center.

"In a year when most other developments languished in recession, Mr. Berzin forged ahead and achieved great success in developing Cedarhurst in the last year of his life," said Dick Hendershot, president of the Wickliffe Chamber of Commerce.

Congratulations to Heidi Skok of Concord, Ohio who has been accepted as a member of the prestigious Metropolitan Opera Company.

Lake County Probate Judge Fred and Linda Skok and 68 friends flew to NYC on March 8 to congratulate her and celebrate. The next day they went to see the opera there.

Lausche Foundation Donates \$20,500

The Frances and Jane S. Lausche Foundation in memory of Senator Frank J. Lausche, has made donations in 1991 totaling \$20,500.

The following grants were given:

\$5,000 — Bishop Baraga Association for renovation of Baraga Crypt.

\$5,000 — Cleveland State University Cleveland Marshall College of Law.

\$5,000 — The Ohio State University College of Optometry.

\$2,000 — St. Mary Church (four \$500 scholarships for parishioners).

\$1,000 — St. Mary Church (for the needs of the school).

\$1,000 — St. Lawrence Church (for the needs of the parish).

\$500 — Catholic Hunger and Shelter Fund.

\$500 — St. Vitus Christian Mothers Club for scholarship to St. Vitus parishioner.

\$500 — St. Vitus Alumni (scholarship to St. Vitus parishioner).

TOTAL \$20,500

Dr. Susel speaks in Washington

The Slovenian Heritage Committee of the Washington area will present its twenty-first annual "Know Your Slovenian Heritage" program on Saturday, April 25, at 7:30 p.m. in the Collins Room of St. Ann's Parish Church, 4400 Wisconsin Avenue, N.W. (Tenley Circle). The entrance to the room is from Yuma Street.

The main feature of this year's program will be a lecture by Dr. Rudolph M. Susel, editor of "Ameriška Domovina," newspaper of Cleveland, Ohio, on "Two Years of Democracy in Slovenia."

In the section on Slovenian literature, a selection of poems by the greatest Slovenian poet, Dr. France Prešeren, will be presented.

The program will be rounded out musically by a selection of Slovenian songs performed by the Washington Slovenian Choral Society.

In view of the recent recognition by the United States of the Republic of Slovenia as an independent state, a part of the program will be devoted to that event, and the evening will be concluded with a festive gathering.

We cordially invite readers to attend this event dedicated to a better appreciation of Slovenian history and culture, and to celebrate with us the long-awaited independence of the Republic of Slovenia. While admission is free, we will be most grateful for any contribution you may wish to make this year to assure the continuation of this program in the years to come.

Vladimir N. Pregelj
Chairman

Pechaver - Starc Engagement

Mr. and Mrs. Anton Pechaver of Sacramento, California, announce the engagement of their daughter Helena Maria Pechaver to Mario Louis Starc, son of Mr. and the late Mrs. Joseph Starc of San Andreas and Stockton, CA.

Anton Pechaver and Joseph Starc, from Semič and Metlika, Slovenia, respectively, met in Austria after World War II, reunited in California, and introduced Helena and Mario to each other at a traditional Slovenian family picnic in May of 1989.

The bride-to-be is a graduate of the University of California at Davis and is currently an account systems engineer for IBM in San Francisco.

cisco. Her fiance is a graduate of both California State University of Sacramento and the University of California at Berkeley. He is director of the area office for Family Service Agency in Tracy, CA and is a consultant to St. Mary's High School and the San Joaquin Artificial Kidney Center, both in Stockton.

The nuptial Mass will take place in May at the same location as her parent's wedding, the Slovenian Church of the Nativity in San Francisco, with a luncheon reception at the San Francisco Museum of Modern Art.

The couple will reside in San Francisco.

Ann Pechaver

Memories of Mr. John Lokar

by Gregg, Brian and Margaret Sunkel

John's grandchildren, spoken as eulogies at his funeral Mass at Holy Cross church in Euclid on Tuesday morning, April 7.

I admired my grandfather not only for his personal qualities but the qualities and attributes of the culture from which he came, including:

Pride in his heritage. He was a proud Slovenian and he let people know it. He instilled his strong sense of Slovenian pride in his grandchildren.

Friends and family. He believed friends and family should look after and care for each other. A special thank you to all of those who cared for and helped Lokar, especially Mildren Mramor, Ernie and Marge Mramor, Alma Lokar, Vince and Eleanor Godina, Dr. Koellitev, Ivan and Mitz Ivanic. We truly appreciate all your help and love.

Death is a celebration of life. Laugh, be happy and celebrate the love and joy that Lokar brought to all of us.

Lokar's personal qualities: He was a self-made man. You have to admire the determination and drive that made him so successful.

You always knew where you stood with him.

His unwavering faith in his friends and family. When I was out of work for 10 months Lokar was always there to offer support and encouragement.

Loyalty. Anyone who saw him with grandma during his final years will attest to this quality.

Help and compassion. The greatest qualities I remember about Lokar are his wide range of facial expressions and his outrageous sense of humor. He made all of us laugh. That's why I'm smiling here today as I think of him. I only hope that I can impart these qualities into my children: the qualities that I learned from the wonderful patriarch of our family — John Lokar.

We love you.

Mullally Funeral Home

365 E. 156 Street
Cleveland, Ohio 44110

— 531-9411 —

Call us for all funeral arrangements for your loved ones.

Peterle Ousted in Slovenia

Ljubljana, April 22, 1991 (STA) — Dr. Janez Drnovšek, the candidate of the Liberal Democratic party, was elected new Prime Minister, who will form a new Slovenian Government. He was elected after the no-confidence vote to the former Slovenian Prime Minister, Lojze Peterle, was accepted.

Dr. Janez Drnovšek presented his program in a short speech given to delegates before voting. He stressed that he would put forth an effort to carry out early elections and thus form the political stability needed to overcome the crisis.

He said he would strive for a clear concept of the ownership transformation, which would soon be implemented and put to practice. He will link activities of the existing institutions in charge of individual parts of economic policy, to the institutions formed in

order to carry out the necessary financial restructuring of enterprises and banks.

He will also focus his attention on an adequate manner of getting loans abroad, solving trade issues with former Yugoslav republics, and providing an ecologically well-balanced program and environmentally friendly development.

Dr. Drnovšek said he would give priority to the adopted resolution on maritime orientation of Slovenia, and provide for equal rights of the Italian and Hungarian minority.

Dr. Drnovšek did not promise any miracles in his speech, but serious work to solve primarily economic problems, despite the fact that economic circumstances in Slovenia and abroad are not favorable.

Recipe correction

In the April 2nd issue we published "Fruit-filled Muffins" recipe. The glaze part was missing. Here it is:

Remove muffins from pan. Drizzle with glaze.

Glaze:

Stir 2/3 cup powdered sugar and 3 to 4 tsps. water in small bowl until smooth.

Thanks to our sharp-eyed reader who pointed out the omission to us.

SPINACH APPLE SALAD

2 cups fresh chopped spinach, divided

1 cup shredded carrot

2 stalks green onion, thinly sliced diagonally

2 hard cooked eggs, sliced

2 (about 3/4) golden delicious apples, chopped.

Apple salad dressing.

Layer ingredients except Apple Salad Dressing in glass bowl. Pour Apple Salad Dressing over layers; toss to coat ingredients. Makes 4 servings.

Apple Salad Dressing

Combine 1/4 cup each cider vinegar, olive oil, packed brown sugar and small clove minced garlic; mix well. Makes about 3/4 cup. (Red Delicious, Winesap, Newtown Pippin or Granny Smith apples may be substituted.)

Valuable onions

During the Middle Ages, onions were considered so valuable, they were accepted as rent payment and were even presented as wedding gifts.

* * *

Idaho potatoes actually originated in Maine, from a seedball that was found accidentally.

Citrus Tips

To get the maximum amount of juice from oranges, grapefruit, lemons, or limes, squeeze fruit when it's at room temperature.

Food Ripening

Pears and some other fruits — like bananas, avocados, and kiwifruit — are shipped before ripe, to minimize bruising. Although they will ripen on their own, you can help speed the process at home. Here's how:

Put the fruit in a paper bag along with an apple, orange, or banana. Close the bag loosely and leave it on a counter out of direct sunlight.

The trick?

Apples, bananas, and oranges produce a lot of ethylene, a natural gas that hastens ripening. The paper bag creates an ethylene-rich environment for the hard, unripened fruit, while still allowing air to circulate.

Most fruit ripens in a day or two with this method, so check on it daily; when ripe, eat immediately or refrigerate.

Meeting

SHA Auxiliary meeting will be held April 27 at the Slovene Home for the Aged. Luncheon reservations must be made by April 23 by calling Bertha Walden at 531-4445. Lunch will be served at 12:15 p.m. Meeting is at 1 p.m.

Al Koporc, Jr.
Piano Technician
(216) 481-1104

Traveling Times of Tony Petkovsek

This year, as I mark a 25 year association with Kollander Travel, we are setting our sights on many new and old popular group tour itineraries.

Brand new is our departure on April 25 for London aboard the luxurious Queen Elizabeth 2 ship. In May we've arranged for Joey Tomsick and Bill Hraster to meet with Walter Ostanek and Roman Possedi in St. Louis for a trip to country music's Branson, Missouri and Elvis Presley's Memphis, Tennessee. Both of these are basically sold out.

Coming June 11 to 14, community leader Florence Unetich joins us for a "Weekend in Washington" and this month will also launch regular weekly charter flights to a "free" Slovenia.

The "Slovenia in September" tour right after Labor Day will afford us an opportunity to sing-a-long in Slovenia with Eddie Kenik and the Slogars, just like old times! Plus we're planning on visiting the Oktoberfest in Munich and "Sound of Music's" Salzburg, Austria on this same Kenik excursion.

For information call Kollander at (216) 692-1000 or toll-free (800) 800-5981.

The Yugoslav problems

Recent events in Sarajevo have demonstrated only too sharply that Yugoslavia is far from pacified. It is still possible, even likely, that Bosnia-Herzegovina will collapse into chaos and violence, resulting in a complex territorial fragmentation along ethnic and religious lines. The analogy of Lebanon, so often cited during the Yugoslav conflict, would unfortunately be appropriate.

With the exception of Slovenia, all the perplexing, threatening elements in the Yugoslav quandary are still in place; apart from the unresolved status of the Serbs of Croatia, there is the constitutional issue about the political balance between

Moslems, Serbs and Croats in Bosnia-Herzegovina; the unruly province of Kosovo with its 2 million ethnic Albanians in Macedonia; the Serbian Macedonian border issue; the increasingly vocal Hungarian minority in Vojvodina, northern Serbia.

There are also at least a dozen more personal issues and two big ones: the desperate economic situation in all six Yugoslav republics, and the growing likelihood of a civil war in Serbia itself between the left and right.

Even if the Croatia problem is resolved, the rest of the country will still keep the international community preoccupied for some time.

Donations

Thanks to the following for their donations to the Ameriška Domovina:

Florian Sekne, Wickliffe, Ohio, in memory of son Sylvester Sekne — \$10.00

Ljudmila Lekan, Cleveland — \$5.00

Mrs. Sam Kurilich, Fontana, Calif. — \$5.00

Josephine Sustarsic, Cleveland, in memory of Sam Reiger — \$5.00

Nuška Bizilj, Windsor, Ct. — \$10.00

Louis Silc, Willowick, O. — \$5.00

Mary Kucic, Brookfield, Illinois — \$5.00

Mrs. Anthony Baznik, Euclid, Ohio, in memory of parents Mr. and Mrs. John Per and Mary Per — \$27.00.

Rose Godich, Bradenton, Fla. — \$10.00

Ivan Buh, Bridgeview, Ill. — \$5.00

Florian Oseli, Etobicoke, Ont., Canada — \$5.00

Vinko Ivanc, Euclid, O. — \$5.00

Ann Fischer, N. Olmsted, O., in memory of Petranic and Kasic Families — \$25.00

Joseph Valencic, Cleveland — \$5.00

Marija Kovacic, Cleveland — \$5.00

Mr. and Mrs. Anton Dolenc, Rocky River, O. — \$15.00

Joseph Ornik, West Allis, Wis. — \$5.00

Eleanor Molley, Willoughby Hills, O. — \$20.00

Paula Knaus, Peoria, Ill. — \$5.00

J. M. Jamnik Gornik, Painesville, O. — \$14.00

Rudolph Kristavcnik, Chesterland, O. — \$25.00

Helena Percic, Richmond Hts., O. — \$5.00

Joseph Turk, Mississauga, Ont., Canada — \$8.75

Alma Lazar, Cleveland — \$5.00

Anonymous donation to the Ameriška Domovina of \$50.00 from Highland Hts., Ohio

Joseph Butinar, Milwaukee, Wis. — \$5.00

Frank Zalar, Richmond Hts., O. — \$15.00

Franc Lajner, Midland, Ont., Canada — \$15.00

Frank Vegel, Seven Hills, O. — \$5.00

Stella Rupe, Willoughby, O. — \$10.00

Special edition

The American Home newspaper will be printing a special edition next month in Recognition of Slovenia. We will print pictures and comments and recap events leading up to U.S. recognition of Slovenia.

If you would like to place an advertisement in this "Recognition" section, call (216) 431-0628 and ask for our advertising manager, Mario Kavcic, or fill out the coupon below.

(My comment: _____)

My name _____

My address _____

\$10, \$25, \$50, \$50, \$100,
 \$250(1/2 page), \$500(full page)

Send to Recognition Edition, American Home
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103.
or fax it in (216) 361-4088. (Deadline is Monday, May 4).

VESTI IZ SLOVENIJE

Dr. Janez Drnovšek izvoljen za predsednika slovenske vlade

Včeraj je slovenski parlament izbral za novega mandatarja dr. Janeza Drnovška. Kratko poročilo Slovenske tiskovne agencije objavljamo v angleškem delu. Danes zjutraj nam je pa tik pred zaključitvijo redakcije uspelo dobiti poročilo, objavljeno v današnjem Delu. Večji del tega poročila, ki ga je pripravila novinarka Jana Taškar, posredujemo našim bralcem.

LJUBLJANA, 22. aprila — Dr. Janez Drnovšek je novi mandatar slovenske vlade. Na glasovanju o konstruktivni nezaupnici je dobil 126 glasov (moral bi jih vsaj 121). Glasovanje se je udeležilo 210 poslancev, glasovalo jih je 208, neveljavnih glasovnic ni bilo. Tretji poskus zrušenje Peterletove vlade je torej uspel, Peterletovi vladi je bila z izvolitvijo dr. Janeza Drnovška izrečena nezaupnica, po 116. členu ustave pa bo morala svoje delo opravljati do zaprisege nove vlade. Zaradi takega izida na skupni seji tudi niso obravnavali interpelacije o delu in odgovornosti zunanjega ministra dr. Dimitrija Rupe, ki je bila sicer predvidena za danes.

Nameni so jasni, treba je le zrušiti vlado, njenega predsednika Peterleta. V dobro dr. Drnovška je, da zanj ne bom(o) glasoval(i), saj se je vpletel v igro tistih, ki se hočejo dokopati do izvršilne oblasti. Narediti tako ne bo mogel veliko s sedanjim parlamentom... To je nekaj misli iz razprav poslancev SKD (Slovenskih krščanskih demokratov), SLS (Slovenske ljudske stranke) in SDZ-NDS (Slovenske demokratske zvezne Narodne demokratske stranke).

Slovenija je svojo novo ustavo dobila konec decembra lani in v njej tudi določilo o nezaupnici vladi, ki naj bi bila sama po sebi porok za to, da bo imela država trdno vlado, ki je ni mogoče zrušiti kar čez noč. Peterletova vlada, ki je dopolnila skoraj dve leti svojega mandata, je morala v dveh mesecih že tretjič pred skupščino po zaupnico. V dveh poskusih, da bi jo zrušili, je odnesla celo kožo. Mag. Marku Voljču, ki so ga predlagali neodvisni poslanci, je za izvolitev za novega predsednika slovenske vlade zmanjkalo 6 glasov, dobil jih je 115 od potrebnih 121 — konstruktivna nezaupnica vladi je namreč izglasovana, če kandidata za novega mandatarja podpri polovica vseh poslancev v parlamentu. Sedanji jih ima 240 (dejansko 238, ker je en poslanec umrl, enemu je bil odvzet mandat, vendar se šteje ustavno določeno število poslancev. Igor Bavčar, kandidat nove sredinske koalicije — DS, SDSS, Zeleni, SSS in neodvisni, je dobil skromnejšo podporo, ki pa jo lahko pojasnimo tudi s tem, da se je ob drugem glasovanju o konstruktivni nezaupnici v parlamentu zbral precej manj poslancev kot v prvem poskušu.

• Spopad med nekdanjo koalicijo, ki jo zdaj sestavljajo pravzaprav le krščanski demokrati, narodni demokrati in ljudska stranka, in parlamentarno opozicijo, je bil tokrat spet ostrejši. Čeprav prvi Peterletovi vladi niso peli hvale, pa so toliko odločneje napadali predlagatelje in zagovornike (4+1 in SDP) te konstruktivne nezaupnice, da jim ne gre za nič drugega kot za obnovo nekdanjega sistema.

Zanimanje za konstruktivno nezaupnico je očitno že nekoliko pojeno. Tokrat, ko so zaupnico Peterletovi vladi preverjali na predlog LDS (liberalno demokratske stranke), katere kandidat za mandatarja je dr. Janez Drnovšek, so poslanci bolj kot o sedanji vladi in bolj kot o kandidatu za novega predsednika govorili ljudstvu. Rečeno

preprosto, neposredni prenos RTV Slovenije je izrabili za promocijo svojih strank in za ljube, ki naj bi jim na volitvah prinesle čim več glasov. Res pa je, da dr. Drnovšku, ki so ga za kandidata snubili že neodvisni poslanci pred mag. Voljčem, ni bilo prizanešeno z neprijetnimi vprašanji in tudi ne s kritikami na njegov račun, na primer o njegovem delu v nekdanjem zveznem predsedstvu, da je bil marsikdaj v usodnih trenutkih ozadju, da je program svoje vlade pripravil na hitro, da je mogoče že vnaprej oporekati njegovim možnim ministrom, itd.

• Slovenska skupščina je z aklamacijo sprejela apel, v katerem je pozvala Srbijo, njenega predsednika Slobodana Miloševića in armado, naj ustavijo absurdno uničevanje Bosne in Hercegovine, suverene in neodvisne države, ki jo je priznala tudi Slovenija.

Sicer pa vseh razprav ni mogoče povzeti. Prijavilo se je namreč kar 50 poslancev in predsednik dr. France Bučar je zato že na začetku predlagal omejitve razprav na 5 minut za poslance in na 10 minut za stranko.

Ostali del tega poročila obravnavata druge zadeve in ga zato ne posredujemo. Ko je komentiral o Drnovškovem programu (gl. angleški del), je dosedanji predsednik vlade takole — zopet po Delu — povedal: »Premier Lojze Peterle je ocenil, da danes nismo slišali — v programske smislu — nič novega. Zato pa zavrača debato o levici in desnici, saj ga je strah, da bi šli nazaj. Smo namreč v razvojno izjemno občutljivem času, zato je lahko že stopicanje na mestu, kar konstruktivne nezaupnice so, usodno. Zavzel se je za stabilne razmere in vprašal, kako lahko parlament sprejema temeljne zakone in zakaj sta propadli že dve nezaupnici, če ta vlada nima podpore poslancev, kot nekateri trdijo. Kar zadeva ministre, ki naj bi bili v novi vladi, je Peterle presenečen, ker so v njej številni ministri, ki so že v sedanjem vladi in ker sta v njej ministra, ki nista uspela s konstruktivno nezaupnico. Če sem edina nesreča za to državo, je dejal premier, potem volimo čimprej.«

Isto poročilo citira novega mandatarja takole: »Dr. Janez Drnovšek je po končani razpravi odgovoril na nekaj vprašanj in očitkov. Razmišljanja o levici in desnici so daleč od mojih motivov, je dejal in nadaljeval, da so ga pol leta zmerjali, da se preveč približuje desnici, danes pa so mu očitali levi udar. Pol leta so mu očitali, zakaj nič ne ukrene, danes pa je bilo to rajano. Res bi bilo bolj udobno priti na ta položaj čez pol leta, po volitvah, a to ne bi bilo ne odgovorno ne moralno. Ne obljubljam čudežev, ker ti niso mogoči, čeprav bi se dalo v tem času na videz marsikaj izboljšati; a tega ne bom počel, je povedal dr. Drnovšek in pristavil, da bo, če bo izvoljen, sestavil predvsem strokovno vladu — programi so si namreč marsikdaj podobni, razlika je le v njihovem uresničevanju. Odgovoril je še na nekatere očitke na račun njegovega dela v zveznem predsedstvu, ki ga tudi demagoška namigovanja ne bodo mogla razvrednotiti — med drugim, da je dosegel oprostitev vseh političnih zapornikov, za kar je dobil posebno priznanje Sveta Evrope. Kljub kritičnim besedam, ki so bile danes izrečene, računam na sodelovanje, če bom izvoljen. Sicer pa se bomo srečali na volitvah, saj je čas za preverjanje volje volivcev, na katero se mnogi tako vneto sklicujejo, je končal dr. Drnovšek.«

Takoimenovana koalicija 4+1, ki je jedro Drnovškove zmage, je sestavljena od Demokratske stranke, Social demokratske stranke, Zelenih Slovenije, Socialistične stranke Slovenije in neodvisnih poslancev.

Iz Cleveland in okolice

Družabni večer

V soboto, 25. aprila, zvečer prireja Društvo SPB Tabor svoj pomladni družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Javnost vabljen, pokličite 851-4961 ali 731-0195 za vstopnice ali več informacije.

Za Slovenski narodni dom

»Priatelji Slovenskega narodnega doma na St. Clairju« vabijo na njihov pomladanski »brunch«, ki bo v nedeljo, 3. maja. Servirali bodo od 12. do 2. popoldne. Za informacije, pokličite Stanley Franka na 391-9761.

Poizvedba

Če kateri naših bralcev bi vedel za naslov g. Maxa Kopacka, je naprošen, da to sporoča ge. Frances Kopack, 434 Franklin Ave., Apt. 512, Town Towers Apts., Aliquippa, PA 15001-3762.

V Washington

Ta vikend potuje urednik v Washington, D.C., kjer bo imel krajši govor na prireditvi, ki ga v soboto prirejajo tamkajšnji Slovenci. Vrnil se bo v ponedeljek.

Letna seja ZOD

Letna seja Zveze oltarnih društev bo to nedeljo ob 2. uri popoldne pri Mariji Vnebovzeti. Članice so na letno sejo lepo vabljenе!

Novi grobovi

Cecilia Korosec

Dne 21. aprila je v Meridia Euclid bolnišnici umrla 76 let starca Cecilia Korosec, rojena Zeleznikar v Coloradu, šla v Slovenijo l. 1919 in se vrnila v Cleveland l. 1956, žena Johna, mati Cecilie Tekavec, 3-krat starca mati, sestra Mary Spanuth (Fla.) ter v Sloveniji Ane Sušnik, Petra in Franceta (pok.), članica Slovenske pristave in Kluba pristavskih upokojencev. Pogreb bo iz Železovega zavoda na E. 152 St. v soboto, 25. aprila, zj. ob 8.45, v cerkev Marije Vnebovzete ob 9.30 in od tam na Vernih duš pokopalilšče. Ure kropljenja bodo nočoj od 7. do 9. ter jutri, v petek, pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9.

Angela Rayer

Dne 21. aprila je na svojem domu na Naumann Ave. v Euclidu umrla 94 let starca Angela Rayer, rojena Žužek v Velikih Laščah, Slovenija, vdova po l. 1958 umrlem možu Franku, mati Alice F. Madansky, sestra Frances Franc (pok.), teta Frances Plut, zaposlena do svoje upokojitve pri Zagari Tool. Ure kropljenja bodo danes od 10. dop. do 1. pop., ko bodo pogrebni obredi in sicer v Železovem zavodu na E. 152 St.

Upokojenci Slov. pristave

Klub upokojencev Slovenske pristave ima mesečno sejo v sredo, 29. aprila, ob 1.30 pop., na Slovenski pristavi. Članstvo lepo vabljen, obenem pa naprošeno, da po možnosti pridejo malo bolj zgodaj pomagat čistiti pikniške prostore na SP.

Prodaja peciva

Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete ima prodajo krovov in peciva in sicer v soboto, 2. maja, od 9. dop. dalje, v šolski dvorani.

V tiskovni sklad

Neimenovana oseba je poklonila \$30 v naš tiskovni sklad.

Dr. Silvester in dr. Dominika Lango, New York, NY, sta darovala \$25.

G. in ga. Romano Vitulich, Wickliffe, O., sta poklonila \$25.

Štefan Novak iz Scarborough, Ont., je tudi daroval \$25.

Univ. prof. dr. Edward Goebetz in žena Milena, Willoughby Hills, O., sta pa darovala \$20.

Vsem darovalcem iskrena hvala!

Spominski dar

G. David in ga. Ann Bloom iz Euclida sta darovala \$25 v naš tiskovni sklad, v spomin Audrey Bloom. Hvala lepa!

KOLEDA R

APRIL

25. — Tabor, DSPB Cleveland priredi družabni večer v Slov. domu na Holmes Ave. Začetek ob 7h zv.

MAJ

3. — »Priatelji SND na St. Clairju« priredi »brunch« v podporo temu domu.

9. — Slov. šola pri Mariji Vnebovzeti priredi materinsko proslavo v šolski dvorani, ob 6h zv.

15. — Slovenski dom za ostarle ima letni občni zbor, v SDD na Waterloo Rd. Pričetek ob 7. zv.

17. — Slov. šola pri Sv. Vidu priredi Materinsko proslavo, v dvorani sv. Vida.

17. — Klub upokojencev na St. Clairju priredi kosilo, v SND, od 1.30 do 3. pop., sledi zabava do 5. pop.

23. — Pevski zbor Korotan priredi koncert in sicer ob sodelovanju pevskega zbora iz Washingtona, D.C., v dvorani pri Sv. Vidu. Zacetek ob 7h zv. Igra Alpsi sekstet.

24. — Društvo S.P.B. obhaja vsakoletno proslavo za vse žrtve 2. svetovne vojne in revolucije. Sv. maša ob 11.30 pri

(dalje na str. 11)

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 216/431-0628 - Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec - Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel - Slovenian EditorAmeriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir**NAROČNINA:**

Združene države in Kanada:

\$25 na leto za ZDA; \$30 za Kanado (v ZD valuti)

Dežele izven ZDA in Kanade:

\$35 na leto, računano v ameriški valuti

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:

U.S.A.: \$25 per year; Canada: \$30 in U.S. currency

Foreign:

\$35 per year U.S. or equivalent foreign currency

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio
POSTMASTER: Send address change to American Home,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1627Fax (216) 361-4088 Published every Thursday

No. 17 Thursday, April 23, 1992

Podivjana Srbija

S svojimi napadi zadnje dni v Bosni in Hercegovini kažejo Srbi, da nimajo več stika z realnostjo. Ali pa imajo. Kljub nasprotovanju domala celega sveta, nadaljujejo Srbi svoje napade, tokrat proti muslimanskim in hrvaškim krajem na ozemlju Bosne in Hercegovine, včeraj na Hrvaškem, jutri pa, menijo opazovalci razmer v bivši Jugoslaviji, bo prišla na vrsto še Makedonija. Vse to poleg že okupiranih, ker znotraj Srbije, albanskih krajev Kosova, da o manjšinah širom Vojvodine niti ne govorimo.

Kam vse to vodi? Vodi, izgleda, v uresničitev tkim. Velike Srbije. Srbi pač želijo okupirati vse kraje nekdanje Jugoslavije, kjer prebivajo srbske naselbine, poleg tega pa še druge strateško važne kraje, naj tam živijo Hrvati, Muslimani ali drugi. Druga komponenta te politike, ki se ob pasivnosti Evrope in tudi ZDA res uresničuje, je čiščenje okupiranih krajev vseh ali velike večine tistih, ki niso srbskega rodu. Dejansko pomeni to isto, kar so posmeli Hitlerjeve besede svojemu gauleiterju na Štajerskem: Naredi to deželo nemško, le da Srbi pravijo svojim »vstajnikom«: naredite to deželo srbsko. In zato smo priča izseljevanja ne-srbskega prebivalstva in vseljevanje Srbov v kraje, ki so jih bili zapustili Hrvatje, Muslimanci, Albanci in drugi.

Res je, da so predstavniki Evropske skupnosti kakor tudi ZDA izjavili, da ni mogoče spremeniti meja s silo. Pravijo tudi, da smatrajo za še vedno veljavne tiste meje med republikami, ki jih je imela bivša Jugoslavija. To pravijo sedaj. Srbi pa očitno računajo na prilagodljivost tako Evrope kot ZDA »višji sili«. Ko bodo Srbi že okupirali kraje, ki si jih polastijo, in ko bodo bežali ali bili izgnani tisti, ki so v teh krajih preje živelii, in ko bodo tam naseljeni Srbi, kaj potem? Nič, računajo Srbi.

Ali imajo prav oziroma utegnejo imeti prav? V tem trenutku smo prisiljeni odgovoriti: da. Očitno je, da Evropa ne bo pripravljena poslati zoper Srbe kakšno vojaško silo, a la Kuvejt. Evropa in z njo ZDA bo skušala pritiskati na Srbijo. Tako naj bi bil te dni ameriški državni sekretar James Baker tako jezen na Srbe, da je pripravljen zagovarjati prelom diplomatskih stikov s Srbijo oz. »Jugoslavijo«. Baje da so profesionalni diplomati in tudi tisti, ki se zanimajo za Jugoslavijo v Bushovi administraciji, proti takemu ukrepu. Srbi imajo do 29. aprila, da ustavijo svoje napade v BiH in umaknejo svoje sile. Tega seveda ne bodo storili. Obratno, vsak tak rok vzamejo Srbi za obdobje, določeno za dosego čimveč novega ozemlja.

Kaj bo iz vsega tega končno nastalo, to je drugo vprašanje. Gledano iz srbskega vidika, znebiti se morajo čimveč ne-Srbov iz krajev, ki jih zasedajo. Ti naj gredo kam drugam. Srbski cilj mora biti, iz njih vidika zopet, čim bolj etnično čisto Srbijo. Na to karto igrajo, in zato ni pričakovati skorajnjega konca bojev v bivši Jugoslaviji. Rušiti je vedno lažje kot graditi. Kljub vsem navideznim bojnim uspehom torej, lahko še zaključimo, da se pripravlja tudi za srbski narod velika tragedija, ki bo prav tako katastrofalna, čeprav v drugačnih oblikah, kakor je tista tragedija, ki jo sedaj delajo Srbi drugim narodom, njih sosedom.

Dr. Rudolph M. Susel**Drobtinice, sladke in žaltave**

CLEVELAND, O. - Vesel sem, ker sem preživel zime in veselite se z menoj vsi, ki 'drobtinice' čitate. Zima letos v Ohiu res ni bila premrzla, bila pa je nekam tečna. Modrovali smo (tako je v februarju kazalo), da bo mila in kratka, pa ti je zlomkovka z mrzlim repom potegnila cel mesec marec, in še v aprilu do vsaj do zadnjih dni se ne more posloviti. Ljubiteljem cvetja je žalost storila, ker je n.pr. hijacinte narcice polomila in osmodila. Močno zamerim nebeščanu, naj bo siv ali plešljiv, tistem ministru, ki je prevzel odgovornost, da bo skrbel za pravo vreme, da bo vse o pravem času: spomlad, poletje, jesen in zima.

Štiridesetdnevni post je mimo. Ali smo to priliko izkoristili? Ali je pa šel postni čas mimo, kakor da ga ne bi bilo? Jaz za sebe se ne morem hvaliti, so pa nekateri, ki so post vzeli prav resno. Joj, koliko dela so gospodinje pred prazniki imele — najprej s čiščenjem notranjosti hiše, zadnji teden s peko. So pripravljeni in uvidljivi možje, ki so ženam pomagali — Janez pa, s svojo obilnostjo v majhni hišici, ki jo imava, je bil povsod ženi samo v napoto.

Da bo vse prav, kakor pravi pesem: Staro preide naj, novo bodi vse sedaj, smo večinoma s sv. spovedjo oprali svoje grešne duše.

Neki rojak — to je bilo že pred leti —, tak, ki ni delal pogostoma drenja v cerkvi, sicer pa ni bil napačni človek, mi je v pogovoru o spovedi takole rekel: »Ne vem, če bom letos kaj k spovedi hodil. Kaj čem spovedniku praviti: ubil nisem nikogar, posilil nobene, ukradel nikomur ničesar, — tisti vsakdanji drobiž jaz mislim, da mi bo Bog kar tako odpustil.«

Mar so sedaj samo še tri božje zapovedi? Za časa moje rasti, še smrkavi, smo otroci že pred šolsko dobo znali na pamet deset božjih zapovedi. Če kateri otrok teh zapovedi ni pri mami dobil, prav gotovo jih je v ljudski šoli. V tem hitrem tempu modernega časa pravijo nekatere verne matere: kaj vtepati otrokom v glavo deset božjih zapovedi, saj kaj pa otrok ve: ne prešuščuj, ne pričaj po krivem, ne želi bližnjega žene? To se bo otrok naučil še pozneje, slišal pa sem, da tisti 'pozneje' tudi v katoliških šolah radi odrinejo še na

neki 'pozneje'.

Ne bom več naprej razpletal. Utegnil bi mi kdo oponesti, kar bi bilo res, da nisi ti poklicni vzgojitelj in svojih otrok nimaš, zato nič ne veš, kako se otroke vzgaja. Je res tako, zato potegnem jezik nazaj v goltanec. Ostajam pa pritrdivi, da so deset božjih zapovedi temelj, na katerega so vezane še druge cerkvene zapovedi.

Po desetih božjih zapovedih in prepovedih je najlaže si izprašati vest — še posebno potrebno človeku, ki poredkoma poklekne v spovednici. Je potrebno, če resno si želimo greshov izpovedati.

Najzanesljivejše in najbolj potanko pa ti vest izprašajo drugi, če n.pr. kandidiraš vsaj za mesto župana. Do golega kandidata slečajo, pregledajo njegovo zunanjost, in, če pre malo vidnih zob najdejo, ga vržejo na politično 'operacijsko' mizo, ga z ostrim nožem preparajo od vrata do spodnjega dela trebuha, presvetijo kandidatovo drobovje in vsa kota — potem pa preko televizije in časopisa vržejo v javnost rezultat, oceno, da ta kandidat nima 10% možnosti za politično življenje. Svetujejo mu, naj se zave in naj si sam poskrbi za dostojen pogreb, naj si naroči duhovnika in naj plača za zvonjenje.

In narod dosti ne razmišlja. Politični kirurgi so to ugotovili, bo že nekaj resnice si mislijo, če sploh imajo priložnost to razmišljevati. Take politične operacije so zmožni vršiti le ljudje brez vesti, kulture in še sramote ne smejo poznati, sicer bi se v javnost ne kazali.

Tako gleda črnogledi drobtinice. Vsake oči po svoje kažejo, in to je dobro.

Nazaj v post in v našo lepo cerkev Marije Vnebovzete se s pisanjem želim povrniti.

Nač č.g. župnik J. Kumše vedno poskrbi, da so vsa cerkvena opravila vedno privlačna in pobožno ter brez brzine opravljajo.

Jaz, ki rad preštevam — čeprav do velike številke šteti ne znam —, sem bil ob postnih nedeljah popoldan slabe volje. Vedno me je motilo, da nas je bilo pri križavem potu prema. Vse se je popravilo. Lepo smo z molitvijo in petjem postnih pesmi na Cvetno nedeljo pričeli liturgično opravilo Velikega tedna, spomin trplje-

nja Jezusa Kristusa. Zadnji trije dnevi tedna je bila cerkev številčno prav lepo obiskana. Nadvse lepo napolnjena velika cerkev in lepo okrašena, smo v njej še lepše kakor druga leta slovesno počastili iz groba vstalega Zveličarja.

Na začetku tega dopisa sem nepohvalno obravnaval 'nebesko ministrstvo' zaradi kasne in nelepe pomlad. Nič se ne opravičujem — po Pilatovsko pravim: kar sem pisal, sem pisal. Presenetljivo veseli smo bili, ker smo proti pričakovanju dobili neverjetno lepo Velikonočno nedeljo, primerne toplo, brez nadležnega vetrata, zato ni čudno, da smo že več kot pol ure pred začetkom veselo razpoloženi bili pred cerkvijo, si ogledovali narodne noše (letos jih je bilo še več kakor druga leta), si povočili veselo Alelujo in poslušali vriškajoče zvonove, ki so daleč naokoli v lepih melodijah oznanjali, da praznujemo pri Mariji Vnebovzeti Gospodovo vstajenje — prav tako, kakor nekoč v 'stari' domovini.

Čas je prišel (6:30) in pomačnili smo se v zatemnjeno cerkev, kjer je duhovnik v spremstvu še dveh duhovnikov in ministrantov vzel v roke monštranco z Najsvetješim in trikrat zapovrstjo slovesno zapel alelujo. Posvetile so luči, zadonele so orgle, razvija se je procesija, v katero so se priključile narodne noše, in zbor je mogočno prepel velikonočne pesmi: Kristus je vstal, vstali bomo tudi mi, veselimo se, veselimo se Gospodovega vstajenja vsi, Aleluja!

Sledila je slovesna sv. maša in po maši, ko smo se razhajali, so zvonovi še šušljali, da smo veseli prišli domov in zaužili še za telo dobrte velikonočnega žegna. Da bi bilo med nami tako pristno veselje in lepo razpoloženje celo leto, tega nam Bog daj!

J. P.

V BLAG SPOMIN**9. OBLETNICE SMRTI****Valentin Mavko**

ki je umrl 23. aprila 1982.

*Deset let je minilo že,
odkar si šel od nas,
pa svež spomin na Tebe je
kot bil je v prvi čas.*

*Žalujoči ostali:
Žena Frances in družina.
Cleveland, O., 23. aprila 1992.*

Pismo iz Velike Britanije

»Ne pozabimo pionirjev slovenske državnosti«

To pismo Dore Žebotve je bilo objavljeno v ljubljanskem Slovenscu 17. marca. Posredujejo ga našim bralcem v celoti.

Urednik AD

Ko pozdravljamo mednarodno uveljavljanje mlaude samostojne Slovenije, si priklicimo v spomin zgodovino slovenskega državnega gibanja in tiste Slovence, ki so gojili in širili zamisel slovenske države v najtemnejših časih narodovega življenja.

Temelji tega gibanja so v slovenskem tisočletnem izročilu, izhajajočem iz Kocljeve Karantanije, nato pa vojvodine Koroške in demokratičnega ustoličevanja slovenskih knezov. To izročilo je v slovenskem ljudstvu živilo vsa stolnata podložništva in dobilo zavesten izraz leta 1848 v »pomladni narodovi«, v kateri je tudi slovensko razumništvo prvič po dolgih stoletjih proglašilo zahtevo po zedinjenju Sloveniji v okviru habsburškega cesarstva in izdelalo prvi slovenski politični program za narodno državo Slovenijo. Zamisel se je v šestdesetih letih razširila tudi na kmečko prebivalstvo prek slovenskih katoliških taborov in dobila ponovni izraz v Majski deklaraciji leta 1917.

Ko je bila v prvi Jugoslaviji v imenu unitarizma tlačena slovenska narodna zavest pod Aleksandrovo diktaturo, je rodovali slovenstvom univerzitetni profesor Dr. Lambert Ehrlich. Dobro je bil seznanjen s slovensko problematiko, o kateri govoril tudi v svoji razpravi o Versajski mirovni konferenci. V časih preganjanja zavednih Slovencev, v dobi diktature v tridesetih letih, je vodil skupine študentov na Sveti Višarje, kjer jim je vlival ljubezen do naroda in jim predčil končni cilj samostojne slovenske države v osrčju Evrope, kot stičišča med tremi evropskimi kulturami in narevnega zaledja srednjeevropske luke Trsta. To svoje poslanstvo pa bo lahko mladina izpolnila samo v popolni svobodi, za kar naj tudi napne vse

svoje moči.

Ob zlomu Jugoslavije leta 1941 je bil zopet prof. Ehrlich tisti, ki je gledal v prihodnost z optimizmom, navzlic črnim dnevom okupacije, ko se je Slovenija znašla povsem osamljena in nezaščitena. Predvojne slovenske politike je hotel pridobiti za idejo podtalne slovenske vlade, ki bi vodila slovenski odpor proti okupatorju in pripravila teren za suvereno Slovenijo po zavezniški zmagi, v katero je trdno veroval. Ideja ni bila sprejeta.

Preden ga je 26. maja 1942 ubila komunistična krogla, v sodelovanju s svojo akademsko mladino in starešinami, neumorno delal na spomenicah o povojni samostojni slovenski državi in Zahod sproti seznanjal s položajem v Sloveniji spriča nemškega in italijskega preganjanja, zapiranja in preseljevanja ljudi. Obenem je neustrašno svaril pred dejavnostjo komunistov pod plaščem osvobodilne borbe. Pri vsem tem pa je premočrtno nadaljeval z razvijanjem podrobnih načrtov za samostojnost »naroda sredi Evrope«. Ni čudno, da so ga komunisti izbrali za svojo prvo žrtev, ko je odhajal od branja maše v Cirilovem študentskem domu na Streliški ulici pod ljubljanskim gradom.

Ehrlichove zamisli o samostojni Sloveniji je po njegovi smrti zbral v tajni dokument njegov najožji sodelavec dr. Ciril Žebot in knjiga »Narod sredi Evrope« je bila ob koncu leta 1942 pretihotapljena na Zahod.

Meseca junija leta 1943 je nastala prva »Slovenska izjava«, ki sta ji dala končno obliko dr. Ciril Žebot in pisatelj Mirko Javornik, zdaj že oba pokojna. Ta je bila v odločnem nasprotovanju z uradnim vodstvom starih političnih strank, ker je postavila za cilj slovenskega naroda lastno neodvisno državo. Navzlic okupatorski in komunistični nevarnosti jo je podpisalo kakih 200 slovenskih razumnikov in drugih vidnejših osebnosti.

Poleti leta 1944 je bil ustanovljen »Slovenski ljudski

blok«, ki je prevzel misel o neodvisni slovenski državi in jo pozneje ponesel v emigracijo. Ideja slovenske države je bila tudi gonilo slovenskih domobranov.

Slovensko državno gibanje pa tudi v zamejstvu še dolga leta ni postal splošen preokret. Stari strankarski voditelji, vključno s Slovensko ljudsko stranko, so se vedno naslanjali na Jugoslavijo. Zastavnoše slovenske državnosti so bili: Ehrlichovi pripadniki, ki so leta 1946 v Rimu ustanovili »Akcijski odbor za samostojno in suvereno državo Slovenijo« na pobudo bivšega poslance Jožeta Spindlerja, dr. C. Žebota, dr. Janka Ježa in dr. Ludvika Leskovarja. Odbor je izdelal številne spomenice, naslovljene na zahodne zavezničke ob pripravah za mirovno pogodbo z Italijo. Med drugim je predlagal, naj se predvidenemu Svobodnemu tržaškemu ozemlju priključi čim več slovenskega ozemlja, kar naj bi bil zametek prihodnje slovenske suverene države. Ideja je propadla zaradi sovjetsko-titovske sabotaže in Trst je bil leta 1954 tako rekoč zopet priključen Italiji. »Akcijski odbor« je leta 1950 svoje delovanje prenesel v ZDA in istega leta je začelo izhajati njegovo glasilo »Slovenska država«.

O vsem tem beremo v letosnjem januarski številki tega meseca, obenem z besedilom nove »Slovenske izjave« o združeni slovenski republike, brez sleherne zunanje dominacije in notranje avtokracije, ki bi bila v povezavi s Svobodnim tržaškim ozemljem in končno včlanjena v federalno Evropo.

Maja leta 1951 je predsednik akcijskega odbora dr. C. Žebot v spremstvu dr. Alojzija Kuharja, izročil Odboru za svobodno Evropo v New Yorku prvo knjigo z nad 350 podpisov slovenskih izobražencev, ki so podprli zamisel samostojne države Slovenije. Septembra istega leta je v Trstu izšel zbornik razprav »Tabor 51« s prvim izčrpnim pregledom zgodovine gibanja za slovensko državo. Iz Ljubljane je bil odgovor na ta podvig v obliki odloka za boj proti »osvoboditvenim in osamosvojitvenim težnjam«. Dokument pa ni bil po volji tudi nekaterim slovenskim političnim skupinam v emigraciji.

Poleg »Slovenske države«, ki izhaja v Kanadi, sta izbrala povsem slovensko smer tudi revija »Slovenska pot« in mesecnik »Smer v slovensko državo« v Argentini.

»Akcijski odbor« je leta 1955 predal svoje delovanje na novo ustanovljenemu »Slovenskemu državnemu gibanju« s ciljem, »priboriti slovenskemu narodu njegove pravice do lastne državnosti« in z lastnim glasilom »Slovenska država«.

Pod okriljem Gibanja so izšli izpod peresa dr. Cirila Žebota številni članki, v New York Timesu in Washington Postu, o položaju Slovenije, kakor tudi Jugoslavije in izde-

IZ NEWYORŠKE PROSVETE

Letos smo morali aprilsko prosvetno uro preložiti na drugo nedeljo, ker je na tretji nedelji Velika noč. Na cvetno nedeljo je naša cerkev vedno polna, ker pridejo farani od blizu in daleč — mnogi od več kot 100 milj daleč — da dobijo slovenske butarice, ki jih že skoraj 30 let nabere in pripravi pridna in požrtvovalna družina Toneta in Tončke Babnik. Po blagoslovu in sv. maši so farani napolnili dvorano. Morali smo pristeti iz shrambe rezervne stole.

Uro smo posvetili Sloveniji, ki jo je teden prej končno le priznala ameriška vlada. Vendar to ni bil razlog. Glavni razlog je bil, ker spada mesec april med najbolj žalostne mesce slovenske zgodovine.

Aprila 1941 je Hitlerjeva vojska po kratki vojni z Jugoslavijo zasedla večji del Slovenije. Hitler je ukazal svojemu koroškemu gauleiterju: »Napravi mi deželo nemško!« To se pravi — slovenski narod naj izgine! Po nemški zasedbi je slovensko ozemlje čez noč spremenilo svoje lice. Javna uprava je bila popolnoma nemška, v javnosti je bila vsaka sled slovenščine zabrisana. Krajevna imena, ulični napis, tisk, šolstvo, vsi uradi nemški. In to na zemlji, na kateri so živelji Slovenci že 1200 let!

Aprila 1945 so prišli na oblast v Sloveniji komunisti. Poklali so več nedolžnih slovenskih ljudi kot Nemci in Italijani skupaj. In kako so vladali! Hvala Bogu, da je tudi njihovega režima konec.

Za Miloša Kravanja, ki bo kasneje nastopil, in za mene pa je bil april srečen mesec. Ameriška vojska naju je osvobodila iz nacističnega taborišča in rešila sigurne smrti.

Prvi del je začela naša redodolica solistka dr. Dominika Lango. Zapela je dve pesmi: »Were You There?« in »This Little Light of Mine«. Kakor vselej je bila tudi topot odlična in navdušeno ploskanje prosvetarjev je veljalo njeni povali in zahvali.

Nato je Vinko Burger recital članek »Smrtna obsodba Slovencev«, ki opisuje, kako

so nacisti takoj po zasedbi začeli uničevati slovenski narod. V Srbijo so izselili 7000 ljudi, na Hrvaško 10,000, v Nemčijo 44,300 in končno iz obmejnega pasu v južni Štajerski, ob Savi in Sotli še 37,000. Na njihova posestva in hiše pa so naselili Kočevarje in Nemce iz Besarabije, Bukovine in Tirolske.

Italijani so bili boljši. Iz svojega dela zasedene Slovenije so napravili »Ljubljansko pokrajino«, pustili dvoječnost, šole, časopise in organizacije.

Za Vinkom je Peter Remec recital prelep pesem svojega nekdanjega profesorja Preglja »Bog in Slovenija«.

Zaključila pa je prvi del Marjanca Burger in recitala lepo zgodbo »Domotožje«, ki opisuje, kako razлага slovenska mati svojim v Ameriki rojenim otrokom, da ima poleg ZDA še eno domovino, kjer se je rodila in uživala blažena leta mladosti in ki je ne bo nikoli pozabila.

V odmoru je Judita Prelog opozorila prosvetarje na Slovenski dan, ki se bo začel 25. t.m. Gospa Hribar se je pa zahvalila vsem tistim, ki so prišli v pogrebni zavod, da se poslovijo od njenega nenadno umrlega moža.

Drugi del sta začeli naši prijubljeni pevki mamica Marinka in hčerkica, mala Metka Zupančič. Marinka je zapela dve pesmi in sicer »Vigred se povrne« in »Slovenija, odkod lepote tvoje«. Oba sta s svojimi ljubkimi in mehkimi glasovi zbudili v nas nov plamen ljubezni do stare domovine. Po uri mi je Marinka rekla, da je izbrala pesem o slovenskih lepotah, ker je hotela vidite solze v mojih očeh. Tokrat jih ni videla! Imel sem preveč skribi in se nisem mogel predati popolnemu uživanju.

Lepote slovenske zemlje, o katerih je pela gospa Marinka, nam je nato pokazal v slikah naš prijatelj Miloš Kravčan iz Washingtona. Vse je utihnilo. Pred nami so se na TV vrstile slike naše lepe domovine, starigradovi, visoke planine, prekrasne pokrajinske slike, od mest pa samo Škofja Loka in Kostanjevica. Čeprav je film precej dolg, je vendar vedno prekratek. Mi hočemo vedno več!

Ker je vedel, kakšni so naši Newyorčani, je dal napraviti 30 izvodov posnetkov in jih po uri takoj razdelil med prosvetarje. Žal jih je bilo premalo. Moral jih bo še naročiti.

Prihodnja ura — zadnja v tej sezoni — bo zopet na tretjo nedeljo v maju. To bo druga ura v 22. letu naše prosvete! Daj Bog, da bi jih bilo še več.

Dr. Zdravko Kalan

Prijatel's Pharmacy

St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212

IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA

ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE

OHIO. — AID FOR AGED

PRESCRIPTIONS

Joseph L. FORTUNA

POGREGNI ZAVOD

5316 Fleet Ave. 641-0046

Moderni pogregni zavod
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči

CENE NIZKE
PO VAŠI ŽELJI!

ČESTITAMO PRIZNANJU NEODVISNE SLOVENIJE

— OBIŠČITE NAŠO SVOBODNO SLOVENIJO —

Pridružite se romanju Slovensko Ameriškega Sveta za komemoracijo 5. julija v Kočevskem Rogu!!

Na razpolago imamo še omejeno število sedežev za:

Odhodi: 23. JUNIJ

Odhodi: 30. JUNIJ (Razprodan — samo na listi čakanja)

Posebni skupinski povratak: 16. julij, 23. julij in 30. julij

CENA POTOVANJU: \$873.00

(Cena velja, če je potovanje plačano vsaj do 15. aprila; pozneje \$948.00)

Po prihodu v Slovenijo nudimo romanje v Teharje, Kočevski Rog (komemoracija 5. julija), Brezje, Višarje, Ptujsko Goro in druge kraje.

Za rezervacijo in več informacije, pokličite:

Kollander World Travel

1-800-800-5981

Cleveland: (216) 692-1000

FAX: (216) 692-1831

(dalje na str. 10)

Rojaki! Priporočajte
Ameriško Domovino
svojim slovenskim
prijateljem in znancem!

CVETNICA pri Sv. Štefanu

CHICAGO, Ill. - Danes (12. aprila) je bil Sv. Štefan dobro obiskan, kot že dolgo ne. Fara je spet čutila, koliko ona pomeni našim rojakom. Med Velikim tednom smo navadno strnjeni, začenši s Cvetno nedeljo, ki odkriva skrivnost trpljenja Gospodovega in ob tem poudarja pomen Njegove žrtve.

Trije dogodki so se zvrstili v razpoložljivih prostorih že v dopoldanskih urah. Kaj takega ne pomnemo.

Prvi je bil skupni poklon božemu Sinu, ki je prostovoljno sprejel križ naših grehov in ga opoteče, zasramovan, okrvavel in opljuvan prerinil na vrh Kalvarije; sebi v smrt, nam v odpuščanje. Veče ljubezni do človeštva zgodovina ne pozna.

To nečloveško zgodbo so nam predvajali, med Evangelijem pri deseti maši, tukaj rojeni mladeniči in mladenke, z vso resnobo, dostenostvom in s slovenskim utripom. Domala vse, kar imamo mladega in prožnega na ozemlju Chicaga, je sodelovalo; posamično ali skupinsko, v svetopisemski ponazoritvi Križevega pota. Vzorni organizator, ki že vsa leta prireja s svojo »čredo« to prepričevalen opomin kristjanom, je g. Jože Rus. Nedvomno mu Zveličar poplača trud

in vztrajnost. Naša skupnost bo pomnila njegov dragoceni vzgojni prispevek k vzdrževanju materinske besede pri tistem naraščaju, ki je tega najbolj potreben.

Po sv. maši sta nastopili druga in tretja točka nevezane sporeda; obe istočasno, toda z različnimi nagibi. Množica se je torej razdelila; na eni pod cerkev, drugi v veliko dvorano. In glej čudež: obe sta se napolnili! Prvo skupino so predstavljali naši Prekmurci, tradicionalno, kot vsako leto na Cvetno nedeljo. Pisc si krenil z njimi in bo o tem sestanku verjetno nekje poročala vdana Marija Petek, ki se ji navadno ne izmuzne nobena malenkost.

Proslava in obžalovanje

V veliko dvorano nas je privabil spored dr. Jožeta Bernika, ki ga redkeje vidimo, od kar on sledi svoji vesti na državnopolitični gladin. Najprej je izrazil svoje (in naše) veselje, ko smo naposled dočakali priznanje državnosti od ZDA, in ko se nam obetajo prednosti, ki bodo odmevale po vsem svetu. Prilil je šampanjca našemu veselju in srknili smo, skoraj tudi zapeli. Pesem je nadomestila ga. Nandi Puc s svečano poudarjeno slovensko himno, da se je ob vsaki besedi

čutila Prešernova prerokba, da »...rojak prost bo vsak...«. Podobno nas je ganila recitacija Ane-Marije Gorenčeve dolej neznanega soneta izpod peresa Radeta Gordona:

Je boj Slovencev danes dokončan?

Priznana nam je narodna država

in dasi svet jo je težko privava,

je danes njen resnični rojstni dan.

Premnogokrat je bil naš boj izdan,

zaman bila nam pot v prostost krvava;

še zdaj se zlodej z nami pojgrava,

nas v sponah rad zadržal bi Balkan.

In vendar, davni sen se izpolnjuje:

Evropa nam državo potrjuje, nihče je več preklicati ne more.

Nič več ne bo pred nami temne zore.

Pod varstvom demokratične države

naj prosto bi volili si postave.

Po skromnem, toda tečnem prigrizku (občinstvu zadostnem, blagajni preskromnem), smo prisluhnili dr. Bernikovi besedi. Rojaki so verjetno pred tem prebrali njegov članek v najnovejši številki AD in so bili seznanjeni z marsičem

iz njegove kongresne malhe.

Cutimo z dr. Bernikom vred, da viharno obdobje demokratizacije Slovenije trenutno ni razveseljivo. Zato radi slišimo razlagi vsakdanjih dogodkov, ki ustvarjajo gospodarski in politični organizem, ki mu je zaupana oblast.

Sestanek je torej poveličil dolgo pričakovano priznanje in oblubo Združenih držav, da se ne bodo upirale demokratičnemu procesu v naši deželi, ampak ga v doglednem času moralno in gospodarsko podprt, z otvoritvijo ustreznih poslovnih zvez in z določilom državnega predstavnika ZDA v Sloveniji. Navdušila nas je tudi zmaga Lojzeta Peterleta, ki mu privoščimo še dolgo krmarenje.

Kar nam je pa dr. Bernik skušal pojasniti pozneje, nas je nemilo zadelo. Ozrl se je z nami vred na najnovejši zakonski osnutek, ki določa pravice do slovenskega državljanstva. Marsikoga je pogrelo, kar je slišal.

Pričakovali smo objem matere Slovenije, njen vzdihljaj olajšitve; nudijo pa nam hrbit, grobo rečeno. Preveč smo menda zagrešili, ko smo šli iskat zavetja na tuje, med preteklo vladavino. Vrnemo se lahko le skozi mačehovski labirint.

Takšen vtis smo dobili. Tudi govornik ni mogel tega razumeti. Vendar imamo upanje, da bo ta krivica poravnana prej ali slej. Morda bo sam Svetovni slovenski kongres med svoje prve naloge uvrstil prizadevanja za korekturo neprevidnega ravnanja sedanje vlade v Ljubljani, proti dvema generacijama slovenskih hčera in sinov. Dvomimo, da bi zdomska veja zaničevanih in preganjanih bila v resnici naši domovini odveč.

M. Milanez

NE POZABIMO...

(nadaljevanje s str. 9)

lane so bile študije naslovljene na ameriške ustanove. Predvsem pa je treba omeniti Žebotove knjige »Slovenija včeraj,

danes in jutri« (leta 1967 in 1969) in »Neminljiva Slovenija«, ki je izšla proti koncu leta 1988, tik pred avtorjevo smrjo.

V januarski številki »Slovenske države« lahko podpisniki izjave, v prid suvereni Sloveniji iz leta 1951, vidijo črno na belem svoja imena, ki so jih dali v prid temu cilju že 40 let pred njegovo uresničitvijo.

V posebni januarski prilogi pa beremo tudi poslanico, ki je prišla decembra leta 1957 na sedež Slovenskega državnega gibanja iz Ljubljane s podpisom »Philopatrides Slovenicus v imenu prijateljev in somišljencov od Maribora do Trsta, od Kolpe do Triglava«. Ta se je glasila: »Smatramo, da je zgodovinska zasluga Slovenskega državnega gibanja, da se je kot prva slovenska skupina jasno izrekla za slovensko državnost. Domovina tudi ve, da si ta skupina resničnih slovenskih patriotov z dr. C. Žebotom na čelu ni uzurpirala mest, ker se nihče drugi ni lotil te svete naloge. Domovina pa je tudi prepričana, da je prostor v Slovenskem državnem gibanju za vsakega Slovenca, ki mu je pri srcu slovenska državnost. Zato domovina poziva vse, ki še vedno tavajo v temi nesrečne preteklosti, da se priključijo tej ideji in tako pomagajo ustvariti srečnejšo Slovenijo, slovensko državo, ki mora temeljiti na socialni pravičnosti in na krščanski ter zahodni miselnosti.«

»Slovenska država« na koncu svoje januarske priloge pojasnjuje, zakaj jo objavlja in pri tem navaja dva razloga:

1. V spomin vsem tistim članom Slovenskega državnega gibanja, ki so se dolga leta z idealizmom borili za suvereno Slovenijo, pa jim ni bilo dano dočakati uresničitve skupnega dolgoletnega sna. Hvala in slava jim.

2. Za zanamske zgodovinarje, da bodo lahko vključili v svoje objektivne razprave tudi doprinos Slovenskega državnega gibanja za demokratsko, suvereno in mednarodno priznano republiko Slovenijo.

NAZNANILLO IN ZAHVALA

1931

1992

Z globoko žalostjo v srcu, a vdani v božjo voljo, naznajamo žalostno vest, da je 1. februarja 1992 po krajši, a težki bolezni Bog poklical k sebi našega ljubečega moža in očeta, brata, strica in svaka

JOŽE RUTAR

Pokojni je bil rojen 26. avgusta 1931 v Volčanskih Rutah, fara Volče pri Tolminu, v Slovenskem Primorju. V Združene države Amerike je prišel julija 1956. Zaposlen je bil pri Pressure Casting Co.

Jože je bil član fare sv. Viljema v Euclidu. Bil je tudi član društva Presv. Srca Jezusovega št. 172 KSKJ.

Pogreb našega dragega je bil 4. februarja 1992 iz Grdina-Faulhaber pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd., v cerkev sv. Viljema, Euclid, O., kjer je bila opravljena sv. maša zadušnica. Nato je bilo truplo položeno k večnemu počitku na pokopališču Vernih duš, Chardon, O.

Našo iskreno zahvalo izrekamo župniku sv. Viljema, č.g. Davidu G. Baughu, za vso njegovo naklonjenost, za opravljeno sv. mašo, za spremstvo na pokopališče, in opravljene molitve tam. Za vse, Bog plačaj! Najlepša hvala Toniju Lemut in Herbu Verderber za branje berila pri sv. maši. Dalje, najlepša hvala osebju Grdina-Faulhaber zavoda za oskrbo in lepo vodenje pogreba. Zelo smo hvaležni g. Franku Kuhelu od društva št. 172 KSKJ za lepo opravljene molitve v pogrebnem zavodu, in za lep poslovilni govor od pokojnega.

Globoko smo hvaležni organistinji in pevskemu zboru za lepo petje pri sv. maši. Iskrena hvala vsem, ki ste darovali za sv. maše in cvetje, in vsem, ki ste darovali pecivo, še posebno iskrena hvala Angeli Lemut, ki je vse potrebno pripravila za pogrebščino. Najlepša hvala vsem, ki ste prišli kropit in molit za pokojnega, in ki ste ga spremstali na zadnji poti, in vsem, ki ste nam izkazali sočutje na en ali drugi način. Za vse smo Vam iz srca hvaležni, in naj Bog Vašo dobroto obilno poplača.

Bog plačaj nosilec krste! To so bili Toni Lemut, Herb Verderber, Daniel Perme, Jože Leban, Mirko Klamič, in Štefan Durjava.

V kolikor smo imeli imena in naslove, smo vsem razposlali zahvalne kartice. V slučaju, da kdo ni prejel naše zahvale, Vas prosimo oproščenje, in sprejmite to našo javno zahvalo.

Dragi mož, oče, brat, stric in svak! Prehitro in čisto nepričakovano si nas zapustil in težko bolečino zarezel v naša srca. Tolaž nas trdna vera, da ločitev ni trajna, ker se bomo enkrat sešli v nebeški domovini. Počivaj v miru božjem in večna luč naj Ti sveti!

Žalujoci:

LOJZKA, roj. Kranjc, žena

DANIEL RUTAR, sin

KRISTINA MAVRIČ, sestra v Sloveniji z družino

Euclid, Ohio, 23. aprila 1992.

Žalujoci:

Francis Paik, duhovnik, in Edward Pike, sinova;

Diane Pike, rojena Ross, snaha;

Edward ml., Gregory in Michael, vnuki;

Anne Marie, Sue Ann in Sharon, vnukinja.

Mentor, Ohio, 23. aprila 1992.

FRANK PAJK

Kako smo srčno Te ljubili, prezgodaj smo Te izgubili, preljubi oče Ti, naj Ti večna luč gori.

Lepa nam je misel na Te, na prijazni Tvoj nasmeh, na besede ljubezne, ki imel si jih do vseh.

INTERVJU

Osem Slovencev za danes

Zdomstvo - Emigracija

SLOVENEC NA KOLUMBIJSKI UNIVERZI

RADO LENČEK, slavist, etnograf in jezikoslovec se je rodil 1921 na Mirni na Dolenjskem, živi pa v New Yorku v Združenih državah Amerike. Od leta 1944 do 1955 je poučeval na slovenskih šolah v Gorici in Trstu. Leta 1956 se je preselil v ZDA, od 1974 pa je redni profesor slovanskih jezikov in kultur na Columbia University v New Yorku. Z njim se je za Mladiko pogovarjala **Marta Williams**, kateri se za sodelovanje v rubriki, ki jo urejuje in piše **Zora Tavčar**, iskreno zahvaljujemo. (Ur.)

• Po rodu ste Slovenec — študijska in službena pot pa vas je vodila preko Italije in Združenih držav. Tu ste že dolga leta redni profesor za slovanske jezike in kulture na Columbijski univerzi v mestu New York, kjer tudi poteka najin pogovor. Za mnoge ste vidna osebnost ne samo na področju slovenskega kulturnega utripa v Ameriki, pač pa tudi na področju znanstvenega dela in prizadevanj za pospeševanje študija slovenskega jezika na ameriških univerzah. Rodno Dolenjsko ste prvč zapustili leta 1940, ko ste se odpravili v Ljubljano študirat slavistiko. Kateri profesorji, kateri sošolci so se vam najbolj vtisnili v spomin?

Moja mama je bila Belokranjica, Šokica s Semiške gore, moj oče - Notranjec, s Planine. Rojen na Mirni na Dolenjskem sem dvanajst let preživel v Črnomlju, osem na gimnaziji v Novem mestu, potem od 1940 do 44, dokler je bila univerza odprta, v Ljubljani.

Na slavistiki sem poslušal Rajka Nahtigala in Frana Ramova, Antona Ocvirka in Franceta Kidriča, Aleksandra Isačenka in Nikolaja Preobraženskega. Na novo ustanovljeno Oddelku za etnografijo — Nika Župančiča in Rajka Ložarja, Milka Kosa. Od vsega začetka sem sedem semestrov delal v dveh študijskih programih, v slavistiki in etnografiji.

Koga znanih sošolcev iz teh let se spominjam? Jože in Mirka Mahniča, Antona Vratuš med starejšimi; Dušana Moravca, Štefana Barbariča, Erika Kovačiča in Maričke Janežičeve med mlajšimi. In seveda Nince Lovrenčičeve, s katero sva ostala sošolca in življenjska sopotnika vse od seminarjnih klopi v Univerzitetni knjižnici.

• Studirali ste med vojno; kratek čas ste preživel tudi v Padovi, kamor ste se pozneje vrnili študirat slovansko filologijo. Kakšne spomine imate na tista leta?

V Padovo sem prvič »padel« po kapitulaciji Jugoslavije maja 1941. Čisto po naključju in komaj za nekaj tednov, toda v neverjetni kombinaciji dogodkov.

April 1941 so Nemci in Italijani vkorakali v Slovenijo. Tako sem bil doma na velikočnih počitnicah. Naša soseda v Novem mestu, židovska begunca, pregnana najprej iz Hamburga v Nemčiji, nato pa še iz Prage po padcu Češke, sta si takrat po razpadu Jugoslavije vzela življenje. Njun mlajši sin je prišel v našo dru-

žino. Bil je leto dni starejši od mene in zelo podjeten. In z njim sem se sredi maja odpravil — fantastično, ko je bilo za tisti čas to slišati — v Ameriko. Skrbno je bil pripravljen za to pot; po očetovih poslovnih zvezah je imel naslove znancev v Italiji, Španiji in na Portugalskem, v Ameriki pa starejšega brata.

In sva šla na pot, brez potnega lista ali kakšnega kolodovoljenja. Najina prva postaja je bila Genova, kjer naj bi nama znanec pokojnega očeta mojega prijatelja pomagal naprej na Portugalsko. V Genovi so naju ustavili italijanski karabinjerji. Prijatelja so aretrali in kasneje poslali v koncentričsko taborišče, mene pa pod stražo z vlakom nazaj v Ljubljano.

V Padovi sem karabinjerju ušel z vlaka. Tam sem namreč imel znanca, s katerim sem si dopisoval, Milka Omari s Koprve na Krasu, — danes dr. Milka Matičetova, ki je prav takrat dokončeval svoj študij pri profesorju Arturu Croniji. K njemu sem se zatekel za nekaj tednov, potem pa sem se sam vrnil v Ljubljano. Tak je bil moj prvi kontakt s Padovo.

• Konec vojne ste poučevali na slovenskih srednjih šolah v Gorici in Trstu. Poleg tega pa ste bili še zunanjši sodelavec za Radio Trst ter reporter in urednik *Kulturnih vesti za U.S. Information Service*. Ste takrat mogoče imeli novinarske ambicije?

Potem ko so Nemci leta 1944 zaprli ljubljansko univerzo, sem zapustil Ljubljano. V šolskem letu 1944/45 sem poučeval na Slovenski gimnaziji v Gorici, in po vojni, ko sem v avgustu 1945 zapustil Jugoslavijo, na slovenskih srednjih šolah v Gorici in Trstu do leta 1955.

Še v Gorici sem pripravil svojo prvo publikacijo *Ob Jadranu: Zbornik etnografskih zapiskov in študij*, v kateri sem med drugim opisal tradicijo kraške čupe v nabrežinskem Bregu. To omenjam zato, ker sem takrat pomagal Etnografskemu muzeju v Ljubljani, da je ta predzgodovinska redkost prišla v Ljubljano.

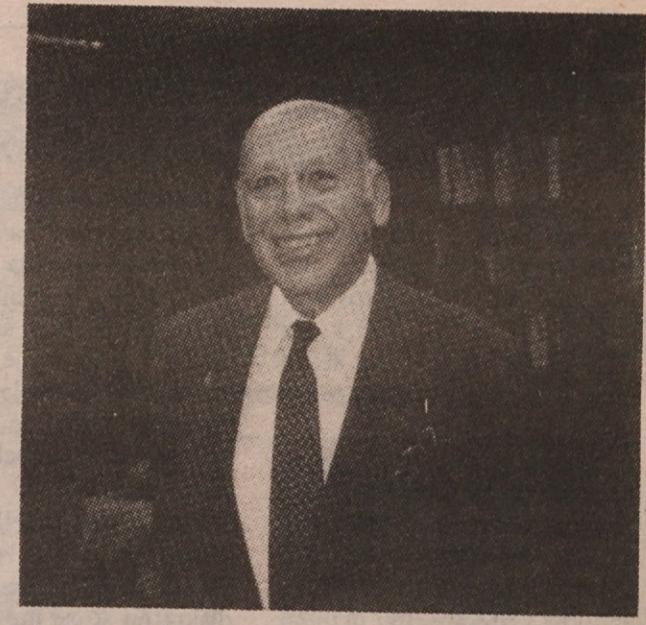
Ne, novinarskih ambicij ni sem imel, ne takrat, ne kdaj kasneje. V tistih letih sem na Tržaškem in Goriškem sodeloval z dr. Metodom Turnškom pri njegovih etnografskih in literarnih publikacijah, urejal revijo *Setev* in *Mlado Setev* ter bil med ustanovitelji »Založbe Tabor« v Trstu. Sodeloval sem tudi z razpravami in članki v reviji *Ce fastu?*, izdal zbirko *Slovenska marijanska lirika*

(1954) in kraško zgodbo *Duhovin* (1951) Jože Lavrenčiča.

• Leta 1956 ste emigrirali v ZDA — vas je kaj še posebej pretreslo, ko ste stopili na ameriška tla?

Preko morja se nisem odpravljal sam, ampak z družino. Poročen, z dvema otrokoma, sem na emigracijo precej realno gledal. Zadnje leto v Trstu sem se skrbno pripravljal za novi svet. Študiral sem tehnično risanje, znanje kategrega bi-mi v Ameriki omogočilo dobiti »white collar job«, t.j. pisarniško zaposlitev. Tako sem v Chicagu, kamor smo prišli julija 1956 — bila je neznašna vročina, tega ne bom pozabil — kmalu dobil dobro zaposlitev pri velikem arhitektnem podjetju Johnson & Johnson Eng. — kot tehnični risar. To je bil dober začetek...

Šok pa je prišel z gospodarsko krizo, ki je nastopila dve leti kasneje. V avgustu 1958 sem zgubil delo in z ženo sva se takrat odločila, da se vrнем v

Prof. Rado Lenček.

svoj intelektualni poklic. Še isto jesen sem se vpisal na University of Chicago, na Oddelek za splošno jezikoslovje, žena pa je sprejela začasno zaposlitev medicinskega tehnika v eni večjih čikaških bolnic.

Z večjim veseljem kot kdaj koli sem se predal študentovski atmosferi in novi stroki — ameriškemu strukturalnemu jezikoslovju ter sodelovanju s profesorjem Ericom Hämppom. Ob koncu akademskega leta sem imel magisterij iz moderne jezikoslovja in štipendijo za podiplomski študij na Harvardski univerzi.

• Na Havardu ste študirali pri Romanu Jakobsonu. Njegov prispevek k razvoju moderne lingvistike na področju fonologije, stilistike in poetike je danes neprecenljiv. Kako je Jakobson vplival na vas?

Če mi je študij na University of Chicago odkrival ameriški strukturalizem Edvarda Sapira, Leonarda Bloomfielda, Erica Hämppa, potem me je podiplomski študij na Harvardu znova navezel na spomine prvi srečanj z Aleksandrom Isačenkem v Ljubljani in na njegovo zajemanje iz lingvistične tradicije Trubetzkovega strukturalizma in fonologije Praškega lingvističnega krožka Romana Jakobsona in njegovih učencev.

Študij na Harvardu je bil v mnogočem bolj sproščen kot v Chicagu. Srečanja z Romantom Jakobsonom, Horacom Luntom, Albertom Lordom so bila bogata, dolgi sprehodi po Harvardskem dvorišču z Jakobsonom — edinstveni. Od

Jakobsona sem prevzel praško fonologijo, njegovo teorijo razločilnih posebnosti fonema, t.j. *distinctive features*, in poetiko Praškega lingvističnega krožka. Na mojo generacijo harvardskih slavistov je Roman Jakobson vsekakor najmočnejše vplival kot avtoriteta v post-bloomfieldjanski lingvistiki.

• Že več kot četrto stoletje ste redni profesor za slovanske jezike na Columbia University in the City of New York. Učite na podiplomskih programih, kaj ne?

Res je, že sedemindvajseto leto teče, odkar sem profesor za slovanske jezike in kulture na Columbia University in the City of New York. Področja mojega delovanja so jezikoslovje, filologija, sociolingvistika in zgodovina slovanskih kultur. Res je tudi, da je moje delo v glavnem na podiplomskem študiju in a sem bil dolej mentor kakim petnajstim disertacijam.

(dalje prihodnjič)

KOLEDAR
(nadaljevanje s str. 7)

Lurški Materi božji na Chardon Rd., ob 3h pa molitve na Vernih duš pokopališču.

25. — SKD Triglav, Milwaukee, Wis., priredi Spominski dan.

31. — Otvoritveni piknik Slovenske pristave.

JUNIJ

7. Slov. šola pri Mariji Vnebovzeti priredi piknik na Slovenski pristavi.

Dan The Cosic
FUNERAL HOME

Naš celoten

tradicionalen pogreb

za \$1990 vključuje:

- Sodobna, železna krsta
- En dan kropljenja
- Strokovne usluge direktorja in osebja
- Mrliški voz, limuzina in spremna vozila

Za informacijo, pokličite 944-7976

Zagotavljamo sočutno in dostojno vodenje pogreba, za zmerno ceno

Sobe za pogrebščino tudi na razpolago

28890 Chardon Road, Willoughby Hills, Ohio 44094

FENCES — OGRAJE

Any type of fence. Chain link, wood and ornamental iron. Railings for steps. Porches, balconies. We have our own surveyor. Call:

Jokic Fence Co.
944-6777

Misijonska srečanja in pomenki

941. Na Cvetno nedeljo vsako leto MZA

Joliet pripravi uspešno prodajo peciva. Naše molitve in želje hitijo v Illinois, ko prosimo, da bi tudi letos naši misijonarji in misijonarke iz tega prejeli dragoceno letno pomoč na terenu, ki jim je zaupan.

Zdravnica dr. Anica Starman 14. marca piše gdč. Mariji Jeretinovi, predsednici odseka, iz Slonokoščene obale: »Draga gdč. Marija in vsi so delujoči v MZA — mir in božji blagoslov. Prisrčno se Vam zahvaljujem za Vaše pismo in priložen dar \$500. Vaše molitve in žrtve. Oglašam se s precejšnjo zamudo. Oprostite mi, pismo sem založila in mislila, da je bilo odposlano. Bog plačaj za vse!«

Nekaj utrinkov iz mojega dela z bolniki. Kar več kot polovica je otrok. Ko hodim po vseh za cepljenje jih je vse povsod cela kopica velikih črno-belih 'očk', ki me zvedavo pogledujejo. Ko pridem kam je treba previdno peljati, saj se zaženejo proti avtu v velikem zaupanju. Pripravljena moram vedno biti, da ukremem potrebno, kjerkoli že sem, včasih v prav smešnih si-

tucijah. Tako sem pred enim letom na poti z našim poltovornjakom naletela na avtocesti na ženo, ki je bila tik pred porodom. Spravili smo jo s sestro v avto, ko je otrok privpel. Lep fantek je bil. V torbici sem imela le alkoholne robčke in 'scalpel'; vseeno smo improvizirali.

Drugič sem se peljala z avtobusom in je ena žena dobila 'popadke'. Smešno in obenem diskretno so se moški spravili na sprednje sedeže, žene pa so posodile svoje 'pagnes' (kosi blaga, ki služijo kot dolga krila) in naredile so pravo bolniško sobo na zadnjih sedežih avtobusa. Vse se je dobro končalo. Močan fantek je privpel, avtobus pa je samo nadaljeval svojo pot. Improvizirati sem morala z vrvico. V porodišnici so potem čez eno uro vse lepo uredili.

V postnem času smo. Kar 50 dijakov in 30 osmošolcev se pripravlja na sveti krst. Daj Bog, da bi vztrajali na tej poti. Prosimo skupaj, da jih vodi Sv. Duh, da ne bi klonili pred težavami.

Vam vsem želim veselle velikonočne praznike. Naj vesela

'Aleluja' zapoje v Vaših srcih in sprejme Gospoda, ki je vstal in živi. Prisrčen pozdrav vsem. S. Anica Starman»

Za pomoč se MZA zahvaljuje in vse pozdravlja tudi s. Stefana Sever, ki se je vrnila iz dopusta v Evropi in se je tam spopolnila kot medicinska sestra in babica. Dela sedaj v Zdravstvenem centru v Gbagbamu.

Kosilo MZA pri Sv. Vidu v Clevelandu, dne 22. marca.

Vreme je bilo izredno slabo in veter močan, a letno misijonsko kosilo v prid našim misijonarjem(-kam) je vseeno lepo uspelo.

Prometa je bilo \$8,572.33
Izdatkov pa \$1,252.33

Čistega v pomoč misijonarjem torej \$7,320.00

Dohodki: kuhinja \$3,950.33
rože \$38; krofi \$301; maček v žaklju \$392.50; pecivo \$375; darovi \$3,515.50.

Izdatki: najemnina dvorane \$150; potrebščine za kuhinjo \$1102.33.

41 darovalcev je žrtvovalo \$3,515.50. Vsakemu gre iskrena hvala istočasno, ko vodstvu MZA čestitamo na vedno novih naporih za vse naše na terenu. Tile so darovali:

Neimenovana iz Euclida, O., \$1000 (\$600 za vzdrževanje slovenskega bogoslovca v Ljubljani, \$200 za s. Bogданo Kavčič, \$150 za kjer je najbolj potrebno, in \$50 za sv. maše za duševne in telesne potrebe in v zahvalo).

MZA Cleveland za bogoslovca, \$450.

Po \$200: Družina Matija Grdadolnik za Fr. Okwira O. Martina v Afriki; Neim. družina iz Clevelandu; družina Johna Dejaka, Gates Mills, O.

\$175: Neim. družina, Richmond Hts., O., za bogoslovca vzdrževalnino v Ljubljani (\$150) in za vse (\$25).

Po \$100: Družina Vinka Vrhovnika, S. Madison, O., za bogoslovca v Ljubljani; družina Lovrota Rozmana (za vse); Neim. za Pedra Opeko; ga. Frances Stariha za g. Jankota Slabe; ga. Frances Hočvar (za vse).

\$60: Rezka Klemen (za vse).

Po \$50: za vse: ga. Pavla Adamič; ga. Kati Jereb; ga. Katica Drew; ga. Marija

Ribič; Neimenova; ga. Ivanka Kete za g. Jankota Slabe; neim. družina \$25 za vse in \$25 za o. Tomažina.

\$40: Družina Franka Urankarja (za vse).

Po \$25: za vse: ga. Julka Zalar; ga. Minka Kmetič; dr. Milan Pavlovič.

Po \$20: za vse: ga. Mary Vavpotič; družina Barbare Maganja; ga. Veronika Gerič; Neimenovana; ga. Ivanka Kete; ga. Milena Ferkulj; ga. Ivana Hirscher; družina Jožeta Likozar; ga. Pepca Tominc (za lačne otroke).

\$15.50: N.N. za vse. \$15: Marija Cugelj.

Po \$10: ga. Rose Bavec; ga. Francka Androjna; gdč. Elizabeth Ferkulj; ga. Francka Gazvoda.

Po \$5: ga. Rozi Blatnik; Amalija Košnik; Vicki Lindich.

Darovali so še izven MZA kosila:

\$300 Neimenovana iz Washingtona, D.C., za nočega bogoslovca v Sloveniji; \$200 ga. Pavla Dolinar, v spomin ravnega možna Milana; \$100 družina Marijana Štrancar za s. Ildefonzo Grabar v Slonokoščeni obali; \$70 ga. Marija Marolt (\$20 za dve sv. maše za pok. Rudolfa Lavriša in \$50 za o. Jožeta Cukale, v spomin pok. striceve družine).

Po \$50: ga. Ana Medved, ga. Ivanka Kete (za ljubljanske bogoslovce); \$40 družina Viktorja Tominec; \$30 Neimenovani (mesečni obrok za o. Stankota Rozmana); po \$20: družina Josephine Škrabec; ga. K.K. (za lačne otroke g. P. Opeka); po \$10: Iva Zajec; ga. Ana Tomc; g. Anton M. Lavrisha.

Družna Vincenta Vrhovnika je poslala za sv. mašo in \$20 za vse naše misijonarje. Po g. Knezu je za vzdrževanje bogoslovca v Ljubljani, po možnosti iz Cerkelj doma, kjer je bil sam rojen, za vsa štiri leta g. Peter P. Osenar z Willoughby Hillsa, O., \$1200.

G. Jožetu Levstiku iz Minneapolisa, Minn., se iskreno zahvaljujemo za stalno prevajanje misijonskih pisem bogoslovcev v slovenščino ali angleščino, ker pišejo mnogi angleški, kar je za starejše rojake težko razbrati, in drugi francosčino, kar mnogi rojaki ne znajo.

Vrsto lepih misijonskih pisem je prišlo v tedne. Polago ma bomo vse vsej večje iz njih objavili. Prvič je objavil g. Danilo Lisjak iz Rwanje. G. Pavel Bernik iz Indije pa je vsej večje prosi, naj se zahvalimo t. Antoniji Bergart, ki ji »zaglavila traper spomin v molitva za njenega pokojnega soprog. Ko boste to pismo prejeli, bo že zadoščeno vsem 30 nam intencijam, ki ste mi posredovali ali pod zelo ugo pogoji. Dodaja topla voščila za vso MZA.«

Rev. Charles Wolfgang CM
131 Birchmount Road
Scarborough, Ontario
Canada M1N 3J7

MALI OGLASI

Prodajam

Prodajam stanovanjsko hišo z lokalom v centru Tržiča. 4 spalnice, dnevna soba, kuhinja, kopalnica in 2 straniči. Terasa, podstrešje, kleti in dvorišče. 200 kv. m. Garaža posebej.

Kličite (312) 248-8029

Žarko

(17-20)

For Sale

Beverly Hills area. 4 bdr. brick bungalow. \$95,900. Call 951-3322.

For Rent

½ Duplex in Euclid
732-8244

(17-20)

V Sloveniji naprodaj

Vinograd, vrt in velvana zidanica v Malkovcu, fara Tržišče pri Sevnici. Vinograd in vrt imata skoraj dva hektara. Vrt odličen za gradnjo dveh vikendov. Zidanica ima 92 kv. m. Nad zidanico so imeli komuništi razne seje in zabave. Zgraven je tudi terasa, pod teraso je nedokončan galpon za kako delavnico. Prizidana je tudi nedokončana garaža za en avto. Do parcele pelje asfaltirana cesta. Priklučen je telefon, elektrika in vodna napeljava. Je uporabno tudi za stanovanje. Cena 110.000 dolarjev. Polovica v gotovini in ostalo na obroke po dogovoru. Za podrobne informacije, kličite: Frenk Mavšar, 1-216-481-6307 ali pišite na 17910 Brazil Rd., Cleveland, OH 44119 USA.

Rev. Francis Rebol, M.M., misijonar na Tajvanu, sredi veselih skupin mladih Tajvancev, s katerimi tako vneto deluje. Posnetek je posnal ob letošnjem aprilu oziroma Veliki noči.

**PLAY TODAY.
WIN TONIGHT!**

Anytime today would be a good time to visit one of the Ohio Lottery's Sales Agent locations and get in the games for tonight's drawings.

An Equal Opportunity Employer

V BLAG SPOMIN

**25. OBLETNICE SMRTI
NAŠE LJUBLJENE,
NEPOZABNE SOPROGE,
MAME, STARE MAME,
TAŠČE in SESTRE**

Marije Kolarič,

ki je umrla dne 24. aprila 1967.

Ti si srečna, v Bogu srečna,
prosiš Stvarnika za nas,
naj nas zvesto On varuje,
pelje skozi zemski čas.

Zalujoči:

soprog RUDI st.;
sin RUDI ml.;
snaha VIKI;
vnuki in vnukinje;
sestra ALBINA OSENAR.

Cleveland, O., 23. aprila 1992.

**Za zanesljivost in stvarnost cen
pri "kupovanju" ali prodaji
Vašega rabljenega avtomobila
se Vam priporoča
slovenski rojak**

**Frank Tominc lastnik
CITY MOTORS**
5413 St. Clair Ave.

tel. 881-2388.